

Turpinās cikls *Stāsts un mūzika Kuldīgas novada muižās.*

22. martā Vārmē muzicēs Liepājas stīgu kvartets un flautists Reinis Lapa. Bet trešais pasākums būs aprīlī Snēpeles muižā: ekskursija, čellu duets (attēlā), vēlāk izrāde un balle.

→ 5. lpp.

Intas Jūrmales-Šķubures profesija ir pilnas slodzes mamma saviem trim bērniem:

„**LAIKS AR BĒRNIEM IR MILZĪGA SVĒTĪBA UN VĒRTĪBA.**”

→ 6.–7. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,68 eiro

Nr. 32
(11 414)

Piektdiena, 2019. gada 15. marts

„Izrādīt žēlsirdību, kļūstam stiprāki”

Jura Lipšņa foto

Lūgšanu brokastu dalībniekus Alsungā uzrunā Kuldīgas mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics.

Vakar Alsungas Lūgšanu brokastīs savāktie ziedojumi paredzēti jauniem medicīnas palīgīdzekļiem un aparāturai novada ģimenes ārstu praksēs.

„Ja bērns slimo ar astmu, viņam var vajadzēt mākslīgās elpošanas aparātu, kas vecākiem maksā ļoti dārgi, turklāt nav tuvu dzīvesvietai. Iespējams, tā būs arī cita aparātūra,” skaidroja domes priekšsēde Daiga Kalniņa.

Pasākumā piedalījās Latvijas Lūgšanu brokastu rīcības komitejas pārstāve Everita Zariņa: „Šogad esam plānojuši apceļot visas Latvijas vietas, kurās Lūgšanu brokastis tiek rīkotas. Liels prieks, ka tādas otrreiz notiek

arī Alsungā, turklāt piedalās diezgan daudz cilvēku. Mēs ar kolēģi šeit piedzīvojām daudz ko tādu, ko citur neatrast: gan garīgajā jomā, gan galda klājumā bija tikai Alsungai raksturīgais. Novēlu suitiem pieaugt ticībā, būt stipriem savās dziesmās un valodā un turēt augstu novada karogu.”

Alsungas Sv. Miķeļa Romas katoļu draudzes prāvests Edijs Silevičs uzsvēra, cik nozīmīgi, ka šāda tikšanās notiek gavēņa laikā, kad mācāmie atteikties no tā, ko nevarēsīm paņemt līdzi, no šīs pasaules aizejot.

Kuldīgas Sv. Annas luterāņu draudzes mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics no Lūkas

evaņģēlija atgādināja pazudušā dēla atgriešanos: „Šis teksta fragments aicina uz sevi palūkoties no cita skatupunkta un pārdomāt, kādās attiecībās esam viens ar otru. Lielākajai daļai nav grūti sevi iztēloties pazudušā dēla vietā, bet tikai retais spēj asociēties ar otro brāli – ar to, kurš dusmojas uz tēvu, ka tas pārnākušajam dēlam izrāda lielu godu. Līdzīgi ir sabiedrībā: dažkārt nevis palīdzam otru stiprināt, bet zāģējam zaru, uz kura paši sēžam.”

Cienastu brokastīm sagatavoja *Spēlmaņu krogs*, muzicēja *Suitu dūdenieku* duets Pauls Leimanis un Juris Lipsnis.

Jānis Silenieks

Pirmdien, 18. martā:

- Centra vidusskolas pārvērtības.
- Uzņēmīgu cilvēku iedvesmas stāsti.
- Ieva Kalniece un jauniešu dzirksts.
- Lauksaimniekiem izkrāpj naudu.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Nelikumīgie likumi

Daina Tafelberga,
tālr. 63350563,
daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

Plašu rezonansi raisījušo Satversmes tiesas 6. marta lēmumu par kapu maksas atcelšanu pašvaldības vēl kaut kā mēģina apcerēt, bet otru – par amatpersonu un darbinieku algu publiskošanu – jau steigušās naski pildīt un dzēš informāciju mājaslapās.

Godīgi sakot, izņemot žurnālistes darba vajadzības, ja bijis jāpapēta, piemēram, kāds korupcijas vai *mirušo dvēseļu* gadījums, citkārt mani nav interesējis, cik saņem Skrundas vai Kuldīgas novada domes priekšsēdes, grāmatvede, šoferis u.c. Vai man kāds santīms atlēks, ielienot cita makā? Jau tā pārpārēm nevajadzīgas informācijas gribot negribot jāuzņem.

„Šo Satversmes tiesas lēmumu sabiedrība uzņēmusi ar dalītām jūtām.”

Taču sabiedrība šo Satversmes tiesas lēmumu uzņēmusi ar dalītām jūtām. Viēni ar rokām un kājām ir par. Visticamāk, pārsvarā tie, kuru vārdi, uzvārdi un alga līdz šim bija redzama it visiem, kam ir dators ar interneta pieslēgumu. Jo par nelikumīgu atzītais likums bija pārkāpis viņu tiesības uz privātumu. Otri uzskata, ka valsts un pašvaldības

iestāžu darbinieku atalgojums tiek maksāts no visu nodokļu maksātāju naudas, tāpēc sabiedrība ir tiesīga algu lielumu zināt. Vēl ir trešie, kuriem jau no mazotnes iemācīts tikums svešā guļamistabā un makā nelīst vai vienkārši ir vienalga.

Kad nu par to diskutē televīzijā, radio un tirgū, žurnālistikas nolūkos ieskatījos, kā tad tur īsti ir pēc tiesas un taisnības. Ne jau makā ieskatījos, bet tiesas spriedumā, tostarp citēju: „Satversmes 96. panta tvērumā (..) tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību aizsargā citstarp indivīda personas datus.” Tas bija vienkāršākais teikums, bet arī no pārējiem nojaušams, ka Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma sadaļa par publiskošanu bijusi pretlikumīga.

Ienāca prātā cits – Darba – likums. Tā 32. pants nosaka, ka darba sludinājumā jānorāda amata alga. Vienalga, vai darba devējs ir pašvaldība, privāto uzņēmums vai meita, kuras slimajai mātei vajadzīga aprūpētāja. Kad nu kāda Anna Liepiņa pēc šāda sludinājuma avīzē aiziet strādāt uz domi par sabiedrisko attiecību speciālisti, uz veikalu par pārdevēju vai piesakās pie tās slimās kundzes, kaimiņš var noplivināt avīzi: „Re, cik daudz tu pelni!” Kā tad ar to tiesu un taisnību?

FOTOKOMENTĀRS

Vēl pēdējie metri, un ziemas kažoku varēšu nomest.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

LASĪTĀJS LŪDZ PALĪDZĒT

Samaksāts ir, bet rēķinu sūta vēl

Mūsu lasītāja Vizmas kundze lūdza redakcijas palīdzību: jau janvārī pastā samaksājusi uzņēmuma *Direct Marketing* rēķinu par uztura bagātinātājiem, bet darbinieki vairākkārt zvanījuši, ka nav samaksāts, un 5. martā tāds pats rēķins (teju 40 eiro) atsūtīts vēlreiz.

Tādu situāciju *Kurzemnieks* šai sievietei palīdzējis noskaidrot jau pirms vairākiem gadiem. Arī tagad uzņēmumam e-pastā nosūtījām kundzes maksājuma dokumentu par samaksu janvārī, un kliente pat divkārtu atvainošanas saņēma jau tajā pašā dienā.

Kāds *Direct Marketing* darbi-

nieks (-ce), vārdu neminot, e-pastā parakstījis (-usies) kā „klientu apkalpošana” un skaidro: Vizmas kundzes maksājums nav reģistrēts tāpēc, ka pasta nodaļas darbinieks neprecīzi norādījis mērķi. Tur, kur jāraksta t.s. references numurs, pirms cipariem pievienoti lielle burti REF. NR. Ja ievadīti vēl citi simboli, datorsistēma diemžēl to neregistrē. „Atzīstam, ka rēķinā, iespējams, tas nav pietiekami paskaidrots, tāpēc šādas situācijas var gadīties,” raksta uzņēmuma pārstāvis. Ja cilvēks samaksājis, bet tas nav reģistrēts, tiek lūgts nosūtīt maksājuma dokumenta kopiju. „Atvainojamies

klientei par atkārtotiem zvaniem no mūsu kompānijas un par to, ja netika sniegta informācija par maksājuma dokumenta nosūtīšanu.” Ja nav iespējas to aizsūtīt elektroniski, „mēs vienmēr esam saprotoši un lūdzam klientam telefoniski sniegt precīzu informāciju no maksājuma dokumenta.” Neskaidrību gadījumā var zvanīt *Direct Marketing* klientu nodaļai pa tālr. 66013012. Bet, ja rēķins tiek maksāts pastā, uzņēmums lūdz pircējus pārliecināties, vai pasta darbinieks to noformējis precīzi.

Dina Porīņa

MUMS ZVANA

Zari jāapzāgē, bet attieksme neapmierina

Kāda Putnudarza iedzīvotāja sašutusi, ka *Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP)* darbinieks pie viņas privātmājas apzāgējis augļu koka zarus, pirms tam neinformējot.

„Pieļauju, ka tie traucēja atkritumu mašīnai, un piekritu, ka droši vien bija zāgējami, arī tās pāris plūmes, kas tur ienāktos, nav svarīgas, bet esmu sašutusi par

attieksmi. Kā var apzāgēt manu koku, ar mani nesaskaņojot?”

KKP pārstāve Anita Zvingule skaidro, ka darbiniekam ir palūgts īpašniekus pabrīdināt, ja koku zari atrodas uz braucamās daļas un tie jāapzāgē, lai nebojātu mašīnu. Šajā gadījumā koks atrodas ārpus žoga, tāpēc šoferis nevienam nav jautājis un dažus zarus apzāgējis, lai var iebraukt pēc 2. vidusskolas

konteineriem. „Ar šādu problēmu īpaši sastopamies mazdārziņos un uz lauku celiņiem. Īpašnieki, braucot ar vieglajām mašīnām, par to pat neaizdomājas. Mūsu lielajām mašīnām lukturi, spoileri, spoguļi un citas detaļas maksā ļoti dārgi, un zari tās bojā,” skaidro A.Zvingule.

Jolanta Hercenberga

PABĒDA

SUNS UN AUTOMAŠĪNAS.

Kādu kuldīdznieku, kas traumas dēļ pašlaik staigā ar kruķiem, satrauc divas bēdas: pie Centra vidusskolas viņam rokā iekodis

liels suns bez uzpurņa, ko pavadā nav spējuši noturēt divi bērni. Nesot pat atvainojušies un teikuši: „Laižamies!”

Savukārt kā autobusa šoferis

viņš ir dusmīgs par automašīnām, kas Jelgavas ielā tiek atstātas pie jauniešu mājas un kurām sarežģīti pabrukt garām, jo netālu ielā ir sašaurinājums.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai esat apmierināts ar māju apsaimniekošanu?

Arnis Gailītis, būvzinienieris:

– Dzīvoju daudzdzīvokļu mājā Kuldīgā, Piltenes ielā 20. Pašreiz risinām problēmu: ir applūduši pagrabi, ūdens līdz ceļiem. Gan paši, gan mājas vecākais zvanām apsaimniekotājam, elektriķiem. Ceram uz drīzu risinājumu.

Ilgonis Lācis, pensionārs:

– Kalna ielā 1, kur dzīvoju, visi ir kārtīgi cilvēki, strīdu un nesaņemšanas nav. Tā ir pašvaldības māja ar septiņiem dzīvokļiem. Parādu nav; ja kas notiek, to kārtu mājas vecākais. Ar dzīvošanu esmu apmierināts.

Larisa Aleksandroviča, padurniece:

– Dzīvoju daudzdzīvokļu namā *Šalkas* Ķīmalē. Mums ir lieliska mājas vecākā Inta Brūdere – mājas sirds un dvēsele! Viņa visu zina un, ja ir problēmas, tad risina. Dienesti no Kuldīgas ierodas ātri.

Apsaimniekojam paši – grābjam un tīrām, ja vajag. Ar maksājumiem problēmu nav. Satiekam labi.

Ēriks Graudiņš, naftas produktu pārkraušanas operators:

– Esmu no Ventpils, dzīvoju privātmājā. Savs nams jāapsaimnieko pašam. Privātpašumam piegulošais zemes gabals jāapļauj. Aktīva ir pašvaldības

policija – regulāri skatās, lai pilsētā būtu kārtība. Ja pie mājas nav sakopts, īpašniekam izsaka brīdinājumu, sauc uz pārrunām; ja tas nelīdz, uzliek arī sodu.

Līga Zvirbule, tirdzniecības darbiniece:

– Mūsu daudzdzīvokļu māju Mežvaldē apsaimnieko *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*. Tur strādā atsaucīgi darbinieki. Kad dzīvoklī mainīja skaitītāju, pie reizes paveica arī nelielu remontu. Mājas vecākais vāca parakstus par ārdurvju nomaīņu, par apkures regulēšanu – lai ziemā siltāk. Viss tika atrisināts.

Vasilijs Andrejevs, kuldīdznieks:

– Dzīvoju privatizētā dzīvoklī Annas ielā 7. Cik ir bijušas vajadzības, esam tikuši galā. Paši kurinām, kaimiņi pārsvarā ir pensionāri – satiekam labi.

Laila Liepiņa, Lāsmas Reimanes foto

Kas satrauc Rumbas ļaudis

Iedzīvotāju sapulci Rumbas pagastā Kuldīgas novada dome pirmoreiz organizēja pēc jaunas kārtības, bet pašvaldības labi iecerētais dialogs brīžiem atgādināja situāciju, kad visi runā, bet neviens neklausās.

Lai šīs sapulces būtu auglīgākas un sarunu biedri viens otram tuvāk, šoreiz krēsli tika izvietoti ielokā, bija sarūpēta tēja un cepumi.

JĀZIŅO POLICIJAI

Pēc pagasta pārvaldes vadītājas Lijas Šēles skaidrojuma par budžeta izlietojumu, bibliotekāres Gunitas Stārastes un kultūras organizatoras Baibas Rozevskas atskaites par padarīto un iecerēm, domes izpildītāres vietniece Agnese Buka deva vārdu iedzīvotājiem.

Tā kā sapulcē piedalījās Valsts policijas pārstāve, tika jautāts, cik bieži tiek patrulēti pa Saldus ceļu. Tur autovadītājiem patīkot braukāt dzērumā, blakus ceļā tiekot rīkots nelegāls dragreiss. Kuldīgas iecirkņa kārtības policijas vecākā inspektore Gita Soldatenoka pastāstīja, ka ceļu policija regulāri ar trafaretām un netrafaretām mašīnām braukā pa noteiktiem maršrutiem, profilaktiskie reidi notiek gan dienā, gan naktī un sadarbībā ar citiem iecirkņiem. Saldus ceļš nav izņēmums, diem-

žēl patruļu spēki par mazu, lai būtu visās vietās vienlaikus. Tāpēc iedzīvotāji aicināti ziņot, ja pamana nelikumības. Tāpat atsaucība ļoti vajadzīga, lai novērstu vardarbību ģimenē un pasargātu bērnus. Tā kārtības policijas darbā tagad ir aktualitāte.

Vēl iedzīvotāji sūdzējās par mopēdistiem, kuri drīz, sākoties dārziņu sezonai, atkal lielā ātrumā trakos pa Veldzi un citur. Nedienas esot arī ar kvadricikliem, kas izbraukā meža ceļus un grāvjus. Jārūnā ar mopēdistu vecākiem, jāizliek ātrumu ierobežojošas zīmes, vainīgos var nofotografēt un informēt policiju.

KAIMIŅIENES SUŅA DĒĻ

„Mums te bieži pa ceļu skrien nepieskatīti suņi,” stāstīja kāda sieviete. „Bērniem bail, riteņbraucēji arī apdraudēti. Īpašniekiem aizrādīt nevar – tad dabū pretī lamāšanos.” Domes priekšsēde Inga Bērziņa norādīja, ka tikko pieņemti jauni saistošie noteikumi: ikvienam sunim jābūt čipētam, bez pavadas to vest pastaigā nedrīkst.

„Nu jau vilki būs jāsāk čipēt,” atskanēja no publikas. „Tie noteikumi arvien stingrāki, bet nelīdz. Man ir mazs medību taksītis, un, tiklīdz tas izskrien no mājas, tā kaimiņiene laiž ārā savu lielo

Pirms spraigās diskusijas par Rumbas pagasta problēmām iedzīvotāji klausījās, ko piedāvā bibliotēkas vadītāja Gunita Stāraste.

nezvēru. Uzpuņi neliek, jo sunim tas nepatīkot. Ir jau ziņots policijai, izteikts brīdinājums, bet nekas nemainās.” Citi piebilda, ka tās kaimiņienes suņa dēļ cieš arī kaķi. Pašvaldības pārstāvji atgādināja, ka noteikumi jāpilda gan lielu, gan mazu suņu saimniekiem, un arī kaķiem jābūt sterilizētiem un čipētiem vai ar siksnīņu. Ja tas nav izpildīts, jāziņo policijai.

NEIZBĒGAMAS IZMAIŅAS

Skarbas pretenzijas tika izteiktas pret nesenu ievērojami paaugstināto pašvaldības zemes nomas

maksu. „Piemēram, Mežvaldē ir mazi trīsstūra zemes gabaliņi, ko cilvēki nomā kā dārziņu. Kurš par tādiem maksās 28 eiro? Atteiksies, un drīz viss būs aizaudzis,” teica kāds vīrietis. A.Buka skaidroja, ka maksa paaugstināta tā, kā to paredz Ministru kabineta noteikumi. Cenrādis veidots pēc zemes vērtības, un katrā pagastā maksa nedaudz atšķiras. Izmaiņas neizbēgami būšot visos novados, ne tikai Kuldīgas. Vienīgais veids, kā maksu var mēģināt samazināt: mazo zemes pleķīti ņemt apsaimniekošanā, nevis nomāt.

GRIB, LAI PASARGĀ

Tikpat karstas bija sarunas par ceļiem. Pēc iedzīvotāju ieskatiem, pašvaldība par tiem nerūpējas. Kad A.Buka ieminējās, ka ceļi visā novadā ir prioritāte, tāpēc dome ņems kredītu, atkal sākās neapmierinātība. I.Bērziņa mierināja, ka tik traki nav: pašvaldības kredītu portfelis ir tikai 9% no budžeta, bet limits ir 20%. Turklāt kredīti tiek ņemti no Valsts kases, kas prasa ļoti mazus procentus.

Iedzīvotāji uzskata, ka vajag nevis taisīt dārgus iepirkumus, bet dot naudu, lai savus ceļus sakārtotu paši. Diskusija par dārgo zemi, augstajiem nodokļiem un sliktajiem ceļiem noveda līdz šādiem izsacieniem no zāles: „Kāpēc man jāmaksā par savu īpašumu? Vai tiešām pašvaldība nevar savus iedzīvotājus pasargāt no valsts vardarbības? Kāda jēga dzīvot šitādā pagastā?”

Lai gan arī ar atkritumu savākšanu iedzīvotāji nav mierā, par šo tēmu kaislības tik lielas nebija. Pašvaldība uzklauzīja ierosinājumus, kā šo saimniecību padarīt efektīvāku.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Brīvlaiku izmanto lietderīgi

„Jauniešiem ir brīvlaiks, tāpēc gribu, lai viņi laiku pavada pēc iespējas interesantāk,” saka Rudbāržu jaunatnes darbiniece Inese Ozoliņa. Šonedēļ viņa organizēja dažādas nodarbes: otrdien devās pārgājienā uz Vecapuzi tepat, pagastā, trešdien jauniešu klubīnā veidoja mājas gariņus, ceturtdien rīkoja kinopēcpusdienu.

Pārgājienā no Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskolas uz Vecapuzi brīvlaikā devās 14 dalībnieki.

„Bērni ir priecīgi, jo visu plānojam kopā. Viņi nāk pie manis ar idejām, un tad tās apspriežam. Šī nedēļa piemērota tam, lai varētu izpausties. Man arī pašai patīk tas, ko daru. Pārgājienā nogājām septiņus kilometrus. Galapunktā sagaidīja Santa Lasmane, kura iekurināja ugunsgrūdu, lai var cept desiņas. Cenšos, lai pasākumos piedalās vecāki ar bērniem, jo tas ir kopā pavadīts laiks. Trešdien veidojām

mājas gariņus, varēja arī izliet ziepes un sveces. Kinopēcpusdienā jauniešu klubīnā aizklājām logus, lai uz ekrāna var skatīties filmas.”

Pārgājiena dalībnieces Paula Gierkeņa un Tina Eglīte iesaistās tāpēc, lai būtu ar draugiem. Paula saka: „No Ineses uzzinājām par pārgājieni, tāpēc uzreiz gatavojāmies, domājot par apģērbu. Šī ir iespēja labi pavadīt laiku.” Abas meitenes ne tikai piedalās

jauniešu kluba pasākumos, bet arī palīdz tos organizēt. Rudbāržnieks Markuss Labunskis klubīnā darbojas divus gadus: „Pasākumus atbalstu ar savu dalību. Pārgājienā eju otrreiz, pirmo reizi gājām veselības nedēļā. Sagatavojos atbilstoši laika apstākļiem. Līdzī paņēmu desiņas, ko vēlāk ugunsgrūda uzcepšu. Varu parunāties ar draugiem, izbaudīt pavasara brīvlaiku.”

Annas Bivbānes teksts un foto

Nodokli cels, lai būtu vienlīdzība

Kuldīgas novada pagasta vadītāji sanāksmē sprieda par to, ka vairākos ciemos dažos zemes gabalos drīzumā var mainīties nekustamā īpašuma nodoklis.

Šo jautājumu uzjundīja iedzīvotāju sapulce Rumbas pagastā, kurā kāds mežvaldnieks izstāstīja savu bēdīgo pieredzi. Viņš uzbūvējis un ekspluatācijā nodevis māju Mežvaldes ciemā, gājis reģistrēt, lai saņemtu adresi. Nekustamo īpašumu nodaļa konstatējusi, ka zemes lietošanas mērķis nesaskan – dzīvojamā ēka uzcelta uz lauksaimniecības zemes. Mainot mērķi pret individuālo apbūvi, mainījies arī nodoklis. Kā teica mežvaldnieks, iepriekš viņš maksājis deviņus eiro, tagad – 98: „Gribēju, lai viss likumīgi, bet laikam nevajadzēja oficiāli reģistrēt, ja tagad jāmaksā desmitkārtīgi. Te jau pusciems sabūvējis uz lauksaimniecības zemes!”

Nekustamo īpašumu nodaļas vadītāja Māra Pucena skaidro, ka lietošanas mērķa un nodokļa izmaiņas var skart galvenokārt pilsētai tuvējos ciemos, tostarp visvairāk šādu apbūvētu vietu ir Rumbas pagasta Ventas ciemā – ap 15, bet Priedainē un Mežvaldē – no trim līdz piecām. Savukārt Vārmē līdzīgiem īpašumiem noteikts dalītais mērķis: dzīvojamajai ēkai – individuālā apbūve, dārzam – lauksaimniecības zeme. Tāda iespēja pastāv arī minētajos ciemos, taču katrs īpašums jāvērtē, vai zeme tiešām tiek izmantota lauksaimniecībai.

M.Pucena atzina, ka tas ir smags jautājums, jo nodoklis palielinās ievērojami. Nekādus atvieglojumus iedot nevar pat tad, ja mājoklis cilvēkam ir vienīgais. Tad jāmaina likums, bet tas nav pašvaldības spēkos. Savukārt domes izpildītāres vietniece Agnese Buka norādīja, ka izmaiņas nāksies pieņemt, jo starp kaimiņiem valda nevienlīdzība: daudzi jau sen maksā lielāku summu nekā tie, kuru māja joprojām skaitās uz lauksaimniecības zemes.

Daina Tāfelberga

Kā tiek pildīti pirmsvēlēšanu solījumi

Laikā, kad pēc pašvaldību vēlēšanām pagājuši teju divi gadi, Kuldīgas novada domes un partijas *Kuldīgas novadam* vadītāja Inga Bērziņa partijas biedriem atskaitījās par padarīto un turpmāko rīcību solījumu izpildē.

Partijas pilnsapulcē viņa sacīja, ka priekšvēlēšanu programmā paredzētais pildoties labi – vairāk nekā puse esot izdarīta vai vēl ir procesā. Bet arī netrūkstot darbu, par kuriem jāpadomā.

KO NEBŪVĒT

Kā pirmo pārdomu vērtot viņa nosauca ideju par skatu torņa celtniecību Pārventā. Jau pierādījies, ka iedzīvotāji ļoti iecienījuši pastaigu takas gar Ventas kreiso krastu, tādēļ I.Bērziņa ieteica torņa vietā veidot takas arī upes pretējā krastā.

Drīz sāksies ilgi gaidītā Jelgavas ielas pārbūve, bet jautājums, vai līdz nākamajām vēlēšanām varēs paspēt salabot arī Skolas, Upes un Pasta ielu, kā tas solīts. Bijusi apņemšanās remontēt bērnu un jauniešu centru. Kad izstrādāta kopējā tāme, izrādījies, ka vajadzīgi vismaz trīs miljoni eiro. Šī summa budžetam pārāk liela.

Vēl pozīcijas deputāti ir neizpratnē, vai tālāk virzīt brīvpusdienu programmu. Tagad tās saņem

visi novada bērni no piecus un sešus gadus veciem līdz 12. klasei. Bija paredzēts atbalstīt arī rotaļu grupu audzēkņu vecākus, dodot brīvpusdienas visiem bērnu audzēkņiem.

IZAICINĀJUMS – SARUNA AR IEDZĪVOTĀJIEM

Par sarežģītu jautājumu I.Bērziņa nosauca sarunas ar iedzīvotājiem, tomēr atzīstot, ka sapulces pagastos ir laba iespēja. Viņa aicināja partijas biedrus aizdomāties, kā sarunas notiek, kā viņi jūt, ko cilvēki no pašvaldības sagaida. Pricējot tas, ka aktivitāte kļūst aizvien lielāka. To varot vērot publiskajās apspriešanās. Kā piemēru I.Bērziņa nosauca liepas pie vecās slimnīcas. Uzzinot pilsētnieku viedokli, tika rasta iespēja tās tomēr nenožāgēt. Ar cilvēku iesaisti izdodoties sakārtot klaiņojošo dzīvnieku ķeršanu u.c. lietas. Tiks turpinātas ekskursijas pa pilsētu. Jau pieteikušies ap 80 cilvēku, tādēļ būšot jāriko vismaz divas, lai parādītu, kas padarīts, kā arī sarunā to apspriestu.

Pašvaldības iestādēs un uzņēmumos strādā ap 2000 cilvēku, un pusgada laikā I.Bērziņa ar darbiniekiem runājusi visās iestādēs. Tagad izveidots kopsavilkums, lai pēc laika varētu pārlicināties, vai situācija mainījies uz labo pusi.

Partijas *Kuldīgas novadam* sapulces dalībnieki par vienu no 11 valdes locekļiem vienbalsīgi ievēlēja Inesi Astaševsku. Viņa stājas Ginta Astiča vietā.

„Ne vienmēr tas, ko domājam kabinetos, ir tas pats, kas notiek dzīvē,” viņa secinājusi pēc šīm sarunām.

Kā sarunas formu partijas vadītāja minēja arī sociālos tīklus, kur viedokļu apmaiņa ir ātra un nepastarpināta, tomēr aicina atcerēties arī par troļļiem un viltus ziņām, kuras atšķirt kļūst aizvien grūtāk.

JĀMAINA PRIORITĀTES

„Pienācis laiks padomāt par līdzsvaru starp to, cik naudas ieguldām infrastruktūrā, cik – cilvēkos,” I.Bērziņa uzsvēra. Viņa skaidroja, ka šogad pašvaldības iestādēs un uzņēmumos algu paaugstināt nevarēja, bet labus speciālistus vajag. No 1. septembra visiem pirmsskolas pedagogiem plānots maksāt par pilnu likmi. Līdz šim viņi bija pieņemti uz nepilnu. Lai

iedzīvotāji novadā justos novērtēti, esot vēl vairāk jādomā par labiem bezmaksas pasākumiem. Trešais izaicinājums partijai būšot administratīvi teritoriālā reforma. „Izmaiņas vajadzīgas, bet vai esam gatavi uzņemt mazos novadus? Un vai tie ir gatavi pievienoties?” jautāja I.Bērziņa.

Inguna Spuleniece
Lailas Liepiņas foto

SPECIĀLISTI SKAIDRO

Rēķini būšot ātrāk un precīzāki

Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) speciālisti un uzņēmuma PC Konsultants īpašnieks Aldis Dilāns skaidro, kāpēc KKP izsūtītie rēķini kavējas un var būt arī kļūdaini.

NO TRIM UZ VIENU

A.Dilāns tehniski palīdz pašvaldības uzņēmumam no trim grāmatvedības programmām pāriet uz vienu, ko apkalpo viņa paša uzņēmums. Līdz šim trīs programmās strādāts tādēļ, ka savulaik KKP apvienojās ar īpašumu apsaimniekotājiem, kuriem bija sava, bet atkritumu apsaimniekotājiem – savējā. Pirms gadiem desmit programmā *Horizon*, ko izmanto KKP, tehnoloģiski un atbilstošā kvalitātē neesot varēts visu nodrošināt. Tagad visas ziņas par katru klientu parādās vienviet.

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis pastāstīja, ka novembrī un decembrī uz programmu *Horizon* pārlikti atkritumu apsaimniekošanas līgumi, janvārī un februārī – īpašumu apsaimniekošanas. „Janvārī rakstījām abās programmās, ķērām kļūdiņas, bet šomēnes rēķinus izrakstām tikai jaunajā programmā.” P.Gobzemis atvainojas, ka pie visiem tie vēl nenonāk laikā: „Aktīvie līgumi ir 10 799

klientiem.”

A.Dilāns papildina: „Par komunālajiem pakalpojumiem vien KKP ir 5628 līgumi. Tajos ir 21 000 aprēķina rindiņu, kas programmā jāievada. Tās veido katrs pakalpojums atsevišķi: viena rindiņa ir ire, otra – atkritumi, trešā – ūdens, tad kanalizācija, kredīti un tā tālāk. Kopumā sistēmā reģistrēti 10 799 līgumi ar 26 209 aprēķina rindiņām. Zem katras savukārt ir kāda formula – no vienkāršām līdz sarežģītām, kur mums jāreķina, piemēram, māju grupas ūdens patēriņš, tas jādaļa uz ēku sekcijām vai kvadrātmetriem.

Programma reģistrē visus notikumus ar dokumentiem. Ja paskatās, piemēram, augustu, kad KKP strādāja ar vecajām programmām, normālais darbību skaits bija 28 000, bet februārī – 142 000. Tas liecina, ka datu bāzu apvienošanā darba apjoms būtiski audzis gan KKP darbiniekiem, gan mums. Taču pēc visu datu ievades un korekcijām tas mazināsies, lai jaunā programma darbotos nevainojami.”

KĀDS BŪS IEGUVUMS

Lētāk, ērtāk, drošāk un precīzāk – tā par jauninājumu saka abu uzņēmumu vadītāji. „Primārais

ir finanšu plūsmas precizitāte un pārskatāmība. Viens un tas pats dokuments vairs nav jāievada vairākās sistēmās, kad cilvēcisku kļūdu dēļ var rasties atšķirības,” skaidro A.Dilāns.

P.Gobzemis: „Bieži bijis tā, ka visvairāk pretenziju par mūsu darbu ir parādniekiem. Tagad, kad klients zvana, operators uzreiz redz, vai ir parādi. Tad arī saruna rit gan par prasībām, gan to, ka nav samaksāts. Tas rada godīgāku attieksmi pret tiem, kuri maksā regulāri.” Jaunā programma ļaus izsūtīt parādniekiem atgādinājuma vēstules e-pastā. „Līdz šim varēja gadīties, ka vienā vietā ir liels parāds, otrā – mazs. Mēs strādājam ar lielo, bet mazais pa to laiku aug augumā. Tagad redzam visu kopā.”

LĪGUMA IDENTIFIKATORS – PĀTS SVARĪGĀKAIS

P.Gobzemis norāda: ļoti svarīgi, lai iedzīvotāji, maksājot rēķinus, norādītu tikai tur redzamo līguma identifikatoru. Pēc tā programma automātiski apkopo visu, kas attiecas uz šo cilvēku. Identifikators katram klientam ir savs, un tas nemainās. Ja cilvēks maksā internetbankā, to atliek ievadīt vienu reizi.

KKP mājaslapā tagad daudz

Kā sazināties ar KKP:

- zvanīt pa tālr. **63321963**;
- rakstīt e-pastā: **kkp@kuldiga.lv**;
- rakstīt iesniegumu mājaslapas www.kkp.lv sadaļā *Iesniegumi*;
- uzrakstīt iesniegumu birojā Kuldīgā, Pilsētas laukumā 2, 216. kabinetā;
- izmantot KKP feisbuka lapas mesendžeri.

- KKP plāno, ka šomēnes visi klienti rēķinus saņems **līdz 25. martam**. Aprīlī tiem jau jābūt agrāk.
- Soda nauda atcelta līdz brīdim, kamēr nebūs pārliecības par visu datu pareizību.
- Ja cilvēks zina, ka samaksājis, bet rēķinā ierakstīts parāds, nevajag uztraukties – jāpagaida nākamais mēnesis. Ja arī tad vēl ir kļūda, jāsaazinās ar uzņēmumu.
- Tiek veidota mājaslapa **www.manskkp.lv**. Tajā katrs klients savā profilā varēs redzēt samaksātos un nesamaksātos rēķinus, mājas bilanci u.c. ziņas.

vienkāršāk var nodot ūdens skaitītāju rādījumus – nav vajadzīgas paroles, pietiek ierakstīt e-pastu un līguma identifikatoru, lai sistēma klientu pazītu. E-pastā rādījumi vairs netiks pieņemti. „Ja cilvēks piegājis pie datora, viņš tikpat viegli var atvērt arī KKP mājaslapu,” uzskata P.Gobzemis. Iepriekš bijuši gadījumi, ka no visiem interneta pārlūkiem skaitītāju rādījumus nevar nodot. Šī kļūda izlabota.

Cilvēki, kuriem ar KKP bijuši vairāki līgumi (par sētnieka pakalpojumiem, kapiem, atkritumiem utt.), kuros norādītas dažādas e-pasta adreses, tiek aicināti norādīt vienu, lai sistēmā nerodas kļūmes un informācija nenonāk

kādā vecā adresē. Programma var nesaprast, kam rēķinu sūtīt, ja ir cilvēki ar vienādiem vārdiem un uzvārdiem, bet nav norādīts personas kods. Tādā gadījumā arī rēķins var tikt aizsūtīts citur.

„Ja kāds pamanījis rēķinos kļūdas, noteikti mūs informējiet!” uzsver P.Gobzemis. Jautāts, vai uzņēmums beidzot būs sazvānāms, viņš atbild, ka var sazināties arī e-pastā vai KKP mājaslapā. „Pie telefoniem strādā divas operatores, kuras pēdējā laikā katra pieņem klientu zvanus pa sešām stundām dienā, atbildot uz dažādiem jautājumiem. Visnoslogotākais bija 28. februāris. Ceram, ka tagad situācija normalizēsies.”

Inguna Spuleniece

Bojā jumtus

Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP) Snēpelē uztur sešas mājas un sapulcē iedzīvotājus iepazīstināja ar to bilanci, kā arī pārrunāja plānoto.

Ar iedzīvotājiem tikās KKP īpašumu apsaimniekošanas daļas vadītāja Ita Bērziņa, pagastu namu apsaimniekotāja Zane Pirtniece un vietniece Kristīne Zaķe. Kā sacīja I. Bērziņa: „Esam jauna komanda – tādā sastāvā strādājam no šīgada sākuma. Gribam, lai sadarbība ar jums būtu veiksmīga.”

PAR PROBLĒMĀM VAJAG ZINOT

Z. Pirtniece iedzīvotājiem solīja veidot labu saziņu: „Pabraukājot pa pagastiem, redzam tādas mājas, kurās īsti nav saprotams, kas būtu jādara. Ja no jums būs informācija, varēs ātrāk un labāk vajadzīgo izdarīt.” KKP darbinieces ieteica: ja ir kāds jautājums, jāzvana vai jāraksta iesniegums. To var rakstīt arī KKP mājaslapā. I. Bērziņa

piebilda: „Ja mēs vajadzības nezinām, tad nevaram palīdzēt. Ja jūs nesaņemat atbildi, aicinām rakstīt atkārtoti vai piezvanīt. Esam apņēmušies būt labā komunikācijā ar cilvēkiem, lai visiem viss ir skaidrs, bet, ja ir problēmas, mēģināt tās atrisināt.”

VAJADZĒS KREDĪTU

Z. Pirtniece stāstīja arī par izdarīto un plānoto. „Vālodzītēs uzkrājums ir pietiekami liels, drīzumā var rīkot mājas sapulci un domāt par jumta maiņu. Banka pagastiem kredītus nedod, bet mūsu vadība ved sarunas par to, ka kredītu ņems uzņēmums, un tad varēs iedot naudu, lai jumtu var sataisīt jau šajā vasarā. Bet vispirms jāizlemj, kā notiks atmaksa. Ja iedzīvotāji būs ar mieru, šāda iespēja būs. Cenšamies nākt pretī tām mājām, kurās cilvēki maksā un mēģina par ēku rūpēties arī paši. Ceram *Vālodzītēs* uz atsaucību.” KKP darbinieces informēja arī par

parādnieku skaitu katrā daudzdzīvokļu namā: *Skolotājmaija* – četri, *Veldzēs* – trīs, *Ambulancē*, *Arkādijās* un *Sniedzēs* – katrā pa divi.

KĀPĒC RĒKINI KAVĒJAS

Z. Pirtniece izskaidroja rēķinu aizkavēšanos: „Rēķini kavējas tāpēc, ka no trīs datu sistēmām pārejam uz vienu, lai turpmāk vieglāk ziņas apkopot. Datu apjoms ir iespaidīgs, tāpēc var būt kļūdas. Ja ar rēķiniem ir problēmas, dodiet ziņu, lai varam novērst uzreiz!” I. Bērziņa piebilda: „Rēķini kavēsies arī šomēnes, jo klientu ir vairāk nekā 10 000 un pāreja uz jauno sistēmu ir sarežģītāka, nekā bijām domājuši.”

Snēpelnieks Raivis Jasinskis rosināja rēķiniem otrajā pusē uzdrukāt KKP jaunumus, lai tos var uzzināt tie, kuriem nav datora vai interneta.

SALAUŽ ŠIFERI

Kāda *Veldžu* iemītniece sapulcē

teica, ka mājai vajadzīgs jauns jumts. Trešā stāva dzīvoklī nāk iekšā ūdens, jo jumtā sadzītas antenas. Z. Pirtniece atbildēja, ka šī problēma ir sāpīga daudzās mājās, bet solīja skatīties, ko lietas labā darīt, lai ūdens netek dzīvoklī.

Ambulances iedzīvotāja Mārīte Siatkovska stāstīja, ka interneta kompānijas darbinieki kāpj uz jumta un bojā šiferi, bet, ja segumu ir salauzuši, iemītniekus neinformējot. Z. Pirtniece zināja, ka līdzīgs gadījums bijis Padurē: uzņēmuma *MCK* darbinieki, kas ierīko internetu un televīziju, jumtu salauzuši, un viņiem par savu naudu jāuztaisa lūka. Snēpelnieki nezināja, kāda uzņēmuma pārstāvji kāpj uz viņu jumta. Kad tas tiks noskaidrots, KKP sūtīs rakstisku paziņojumu, ka segums jāsalabo.

Pagasta pārvaldes vadītāja Aiga Bulava teica, ka *Skolotājmaija* viena kāpņu telpa izremontēta par konkursa *Darīsim paši* naudu, bet otra kāpņu telpa esot briesmīga.

KKP ieteica iesniegt projektu atkal. „Māja ir kopīpašums, tāpēc visiem iemītniekiem jāizlemj, ko darīt, lai tā ir sakārtota,” sacīja Z. Pirtniece.

ŠKIROT VAR IKVIENS

Z. Pirtniece atgādināja: „Ļoti bieži mums jautā, kurš drīkst mest atkritumus tajos konteineros, kas paredzēti šķirotajiem. To var darīt pilnīgi visi pagasta iedzīvotāji. Bet drīkst izmest tikai to, kam konteiners paredzēts.”

R. Jasinskis jautāja, vai pagastos nav paredzēta bezmaksas lielgabariņa atkritumu savākšana, kā tas pagājušogad bijis Kuldīgā. Z. Pirtniece atbildēja: „Tāda iespēja bija vienu reizi, to organizēja pašvaldība, un par atkritumiem tika samaksāts no tās budžeta. Ja vēlas arī pagastā, tas jārunā ar pagasta pārvaldi. Šādas akcijas vairs netiek apsvērtas arī pilsētā, jo par to jāmaksā, bet naudas ir tik, cik ir. Jāizvērtē prioritātes.”

DARBS AR PARĀDNIEMIEM:

- piedziņas speciālistam nodoti četri parādnieki,
- inkaso kompānijai – seši,
- tiesu izpildītājam – viens,
- nodots saistību piespiedu izpildei brīdinājuma kārtībā – viens parādnieks,
- dzīvokļu komisijai rosināts īres līgumu izbeigt – viens,
- iesniegta kreditora pretenzija mantojuma lietas sākšanai – divi parādnieki.

DZĪVOJAMO MĀJU IEŅĒMUMU PĀRSKATS. /PĒC KKP ZIŅĀM/

Adrese	Faktiskais uzkrājums (eiro)	Tik būtu, ja nebūtu parādu (eiro)	Parādi par apsaimniekošanu (eiro)	Padarīts	Plānots
<i>Ambulance</i>	-670,45	-209,32	461,13	Dūmvadu tīrīšana, asenizācijas bedres aizbēršana, jumta remonts.	Nepieciešama jumta maiņa, citi darbi pēc iedzīvotāju vēlmēm.
<i>Arkādijas</i>	-2689,45	-2652,69	36,76	Dūmvadu tīrīšana, dušas un ūdens krānu remonts, ieejas bruģa remonts, lietusūdens sistēmas remonts.	Ikdienas uzturēšana (atjaunota māja).
<i>Skolotājmaija</i>	1124,99	1573,82	448,83	Durvju bloks, ieejas jumtiņš, dūmvadu tīrīšana.	Pamatu remonts, pievedceļa labiekārtošana.
<i>Sniedzēs</i>	3362,17	4299,34	937,17	Dūmvadu tīrīšana, skursteņu ieseguma un jumta remonts, bojāto šiferu nomaiņa.	Jumta maiņa (šifera segums).
<i>Vālodzītes</i>	9041,51 (t.sk. pārmaxsa 26,67)	9014,84	-	Dūmvadu tīrīšana, vējkastes remonts.	Jumta maiņa.
<i>Veldzēs</i>	2113,44	2584,32	470,88	Dūmvadu tīrīšana, jumta vējkastes remonts, sienas paneļu šuvju aizpildīšana.	Skursteņu remonts, jumta maiņa (šifera segums).

Muižā skanēs čellu duets

12. aprīlī Snēpeles muižā būs cikla *Stāsts un mūzika Kuldīgas novada muižās kārtējais pasākums.*

Snēpeles muižā šogad gaidāmi vairāki svarīgi pasākumi, tāpēc 6. aprīlī iedzīvotāji aicināti uz talku parkā.

Ozoliņu čellu duets izveidots 2011. gadā, kad abi studēja čella spēli ArtEZ konservatorijā Nīderlandē. Kopš tā laika duets uzstājas gan Latvijā, gan ārzemēs: Vācijā, Nīderlandē, Zviedrijā, Dānijā, Norvēģijā.

Publicitātes foto

Pārvaldes vadītāja Aiga Bulava pirms tam iedzīvotājus aicina uz talku 6. aprīlī, lai sakoptu parku: „Vāksim lauztos zarus, nozāģēsim krūmus, lai ir skaisti. Līdzī jāņem grābeklis vai cirvis. Ja darbarīku nav, varēs piedalīties zupas vārīšanā.”

12. aprīlī 17.00 vispirms būs ekskursija pa muižu, bet 18.00 koncertā uzstāsies čellu duets Agate Ozoliņa un Pēteris Ozoliņš. 20.00 visi vēl varēs doties uz kultūras namu, kur būs Snē-

peles amaterteātra izrāde *Ansis Auns* un pēc tam balle.

Snēpeles muiža bijusi barona Hāna medību pils. Kuldīgas mūzikas vēstures entuziaste Stella Pavloviča baznīcas grāmatās atradusi apstiprinājumu, ka no šīs muižnieku dzimtas nākuši izcilā čellista Kārļa Davidova krustvecāki: Eduards Hāns un viņa sieva Vilhelmīne. Ēkā mākslinieciski augstvērtīgi objekti ir fasādes dekoratīvā apdare, lieveņa margas, durvju

komplekts un trīs krāsnis. Abās pusēs ir kolonnām rotāti portiki.

„Vēl viens svarīgs notikums – šogad aprit 95 gadi, kopš Snēpeles pili atvērta skola,” piebilst A. Bulava. „Skola ir slēgta, un salidojuma kādu laiku nav bijis, tāpēc tas būs 31. augustā.” Cilvēkiem esot liela interese, un tiks organizēta darba grupa, lai pasākums izdotos.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Profesija – mamma

Šis būs stāsts par mazliet neparastu profesiju, jo INTA JŪRMALE-ŠĶUBURE ir pilnas slodzes mamma saviem bērniem. Viņa uzsver – tas nekādi nebūtu iespējams bez vīra Viļņa mīlestības, atbalsta un darba, ģimeni uzturot. Inta pati uzaugusi draudzīgā saimē – piecu bērnu ģimenē – un nu no vecākiem un vecvecākiem saņemto mīlestību un dzīvesgudrību nodod tālāk trim saviem bērniem: Emilijai, Ansim un Miķelim.

Kā atceries savu bērniību Kuldīgā?

Ģimeni vispirms. Cik sevi atceros, vienmēr esam turējušies kopā, un tas ir vecāku nopelns. Atceros arī, kā mēs, desmit bērni, skrējām pa sētu un spēlējāmies. Mēs pieci, un kaimiņu ģimene – brālēni, māšicas – arī pieci. Bez rotaļām daudz arī strādājām. Abās mājās bija neliela mājlopu saimniecība. Kopā braucām uz plavām, uz biešu un kartupeļu laukiem. Kad bijām mazi, mamma dzīvoja ar mums mājās, vēlāk abi vecāki strādāja. Mūsu omiņa, mammas mamma, no darba brīvajās dienās bieži nāca pie mums – sagaidīja visus no skolas. Atceros, kā vasarās vecāki no rīta pirms došanās uz darbu mums sadalīja darāmo.

Mūsu ģimenē ir neizsakāma mīlestība darbos – praktiskā mīlestība. Sākumā, protams, to tā nesapratu, līdz aizgāju mācīties Ventspilī. Daudzās ģimenēs cits ar citu čubinās, bucojas, mīļojas, tā izrādot mīlestību. Atceros, kad viena dzīvoja Rīgā, vecāki regulāri zvanīja, interesējās, kā iet, vai vajadzīga palīdzība. Dažreiz vienkāšī atsūtīja kaut ko garšīgu.

Pēdējos gados četri no pieciem bērniem esam atgriezies Kuldīgā. Mums ir īpaša tradīcija: katru svētdienu (ar retiem izņēmumiem) pēcpusdienā pulcējamies vecāku mājās. Tur satiekamies bērni ar ģimenēm – kopā 22, tai skaitā 11 mazbērnu. Mamma gatavo gardu pamatēdienu, papa ziņā – saldais. Vēl ģimenes tradīcija ir ekskursija vasarā.

Zinu, ka esi muzikāls cilvēks. Vai arī tādu profesiju apguvi?

Jā. Sākumā strādāju Skrundas mūzikas skolā par flautas skolotāju, biju viena no Kuldīgas baptistu draudzes kora dirigentiem. Tad pēkšņi nāca aicinājums no Rīgas Āgenskalna baptistu draudzes kora. Tā 22 gadu vecumā dzīve pāris dienās strauji mainījās – pārcēlos uz Rīgu. Kļuvu par šī kora galveno dirigentu un draudzes muzikālās dzīves vadītāju. Dažus gadus vēlāk tiku ievēlēta par kora apvienības vadītāju Latvijas Baptistu draudžu savienībā. Tas bija aktīvs laiks mūzikā, taču vienmēr strādāju citu algotu darbu, kas nebija ar to saistīts: veikalā, par administratori mēbeļu firmā. Pusgadu vēlāk mani mudināja piedalīties konkursā uz loģistikas vadītāja vietu. Nekad nedomāju, ka tas mani varētu interesēt, bet tas kļuva par mīļāko darbu, līdz sākās krīze... Nu bija uzradies brīvs laiks mācīties ko skaistu – gatavot rotas.

Inta Jūrmale-Šķubure šobrīd ir mamma uz pilnu slodzi.

Drīz to darīju kā pašnodarbinātā, un krīzes laikus pārziemoju.

Kopš kļūvi par Emilijas mammu, algotu darbu tu vairs nestrādā. Kāpēc?

Tas ir mūsu abu lēmums – dzīvot no vienas algas, lai varu ar bērniem būt pēc iespējas ilgāk. Gaidot Emiliju, biju pašnodarbinātā. Tas nozīmē: nebija arī nekādas māmiņu algas, ko aprēķina no līdzšinējās algas. Kad Emilijai palika divi gadi, drīz piedzima Anšītis, trīs gadus vēlāk – Miķelītis, kuram tūlīt būs divi gadi.

Laiks ar bērniem ir milzīga vērtība un svētība. Man pat šķiet: mamma varētu būt kā profesija augošanās pieredzes dēļ. Tā ietver sevī visu – darbošanos ap mājas dzīvi, ģimeni, bērniem. Bieži sēcinu, cik ļoti loģistika man palīdzējusi ģimenes dzīvei, – tur iemācījies, ka visu izdarīt nekad nav iespējams. Tomēr varu sekot līdzi, kas ir svarīgākais, ko varu izdarīt pati, kur lūgt palīdzību, kur pienākumus deleģēt citam. Būt mammai ir liels pētniecības darbs: psihologi pēta kabinētos, bet mēs vērojam dzīvi – savus bērnus un ar viņiem notiekošo. Piemēram, lai zinātu, kas katram vairāk garšo, kas ne. Vērojam katra bērna prasmes, talantus, pašsajūtu, noskaņojumu, raksturu, veselību, to, kā palīdzēt tiem augt. Tā ir milzīga atbildība.

„Būt par pilnas slodzes mammu nekādi nebūtu iespējams bez vīra mīlestības, atbalsta un darba, uzturot ģimeni.”

Cik stundu ilgst tava darbdiena?

(Smejas.) Tieši tik, cik visu mammu darba aprakstā: 24/7, vai ne? Parasti vakarā visi pārnāk mājās atpūsties. Mammai tā neizdodas: jāpaspiež vakariņas, jāsaņem bērnam viss nākamajai dienai, jāpalīdz mājasdarbos (pagaidām tikai mūzikas skolā). Katram jāvelta

laiks sarunām, kopā būšanai. Kad apšēžos drusku atpūsties, paskatīties TV, bērni viens pēc otra pieskrien, pielīp un neatlaižas. Tad atpūšamies visi vienā čupiņā.

Kādas ir vakara tradīcijas? Bērni gulēt iet diezgan agri. Miķelītis pirmais, lai es varu pavadīt laiku arī ar vecākajiem. Esmu lutināta no Dieva un no bērniem ar viņu prasmi aiziet gulēt un gulēt visu nakti. Tiesa, esmu daudz pievērsusi uzmanību tam, lai katrs savā laikā – prasmī apgūtu. Vakaros lasām Biblii un citas grāmatas. Noteikti dienu beidzam ar pateicību un lūgšanu Dievam. Gultiņās cenšos katram pagulēt blakus. Ne tādēļ, ka citādi viņi neprastu iemigt, bet tāpēc, ka tas ir vēl mirklis mūsu kopīgā laika un tuvuma. Dažreiz par visu ko aizplāpājami.

Kas jūs pamudināja pārcelties no Rīgas uz Kuldīgu?

Jau agrāk sirdī doma bija atgriezties Kurzemē. Vīrs ir no Liepājas, es – no Kuldīgas. Sākām lūgt Dievu par šo prātu un sirds iedomu. Šķita, ka visu mūžu dzīvot Rīgā un ģimeni veidot tur mēs negribētu. Kad piedzima Emilija, domājām konkrētāk, kur vīrs var dabūt darbu un mēs varam dzīvot.

Ir tāds teiciens, ka otrā bērna uzdevums ir atšķirties no pirmā. Vai arī tavējie ir atšķirīgi?

Protams! Tas ir loģiski, jo Dievs pilnīgi noteikti nerada divus vienādu cilvēkus, – tas nav Viņa princips! Dažādās situācijās bērni rīkojas ļoti atšķirīgi. Jā, arī tas laikam pieder pie pētniecības – mums neder tas, ka ar vecāko bērnu esam iemācījušies, kā kādā situācijā rīkoties. Pie cita bērna tas vienkāšī nedarbojas, un viss.

Kas mammai grūtākais, au-

Šķuburu ģimene priecājas par atgriešanos uz dzīvi Kurzemē. Nu viņi jau vairākus gadus dzīvo Kuldīgā un audzina Emiliju, Ansi un Miķeli.

dzinot trīs pirmsskolas vecuma bērnus?

Šobrīd visgrūtāk rast laiku katram atsevišķi. Viņi ir kā trīnīši: visu grib kopā, viens bez otra nevar. Protams, vēl grūtības sagādā manas pacietības un gudrības trūkums. Piederu pie vecākiem, kuri uzskata: pēriens var būt tikai par kaut ko ārkārtīgi svarīgu, dzīvībai svarīgu, kas iepriekš jau mācīts, pārunāts. Mans uzdevums ir par to, kas bērnam nesanaik, viņu nevis sodīt (jo esmu nogurusi un man nav spēka), bet gan iemācīt tikt ar to galā, arī ar dusmām. Par bērnu attīstības posmiem apzināti nelietoju vārdu *krīze*, jo, ja palasa par bērna audzināšanu, tad ir divgadnieku, trīsgadnieku, četrgadnieku krīze, un tā līdz *īņu* krīzei. Man šķiet, ka vecāki paši kļūst depresīvi, jo viņi visu laiku ar bērniem dzīvo krīzes periodos. Esmu sapratusi: ja vecākos pašos ir miers un pacietība, ir sapratne par šiem attīstības posmiem, pēriens nemaz tik bieži nav lietojams. Tad vienkāšī būs prieks bērnu mācīt, viņam palīdzēt. Manuprāt, liela daļa no tā, ko uzplūst skatām par bērnu niķiem un viņu problēmām, patiesībā ir vecāku atbildība. Piemēram, mēs atakāmies regulāri staigāt pa veikalim ar bērniem. Bieži dzirdam, ka bērni tur niķojas, jo vienmēr kas jānopērk. Tas, manuprāt, ir loģiski: viņi redz un iekāro. Visi plaukti acu augstumā pilni. Tādēļ mums

ka laikam kopā ar bērniem ir pasākums – doties uz veikalu. Tad katrs drīkst izvēlēties to, ko kāro. Citā reizē norunājam, ka šodien pērkam tikai pēc saraksta.

Mūsdienās mammas diezgan atklāti runā par pēcdzemdību depresiju. Vai arī tev nācies tādu piedzīvot?

Ne depresiju. Tomēr pēc trešā bērna bija fiziski visgrūtākais laiks manā dzīvē. Pārņācām no slimnīcas, pēc divām dienām vīrs aizbrauca uz Rīgu palīdzēt māsai. Prombūtne neparedzēti ieilga. Vakaros skrēju no vienas istabas uz otru. Ieliku Miķelīti gulēt, bet lielle bērni satrakoja, spēlējās. Aizgāju pie viņiem, viņi smējās, un no tā pamodās Miķelītis. Vēl nebija izstrādājies jaunā kārtība, es vienlaikus skrēju, un no dzemdībām vairākus mēnešus diendienā bija nepārejošas galvassāpes. Tas bija tāds apstākļu grūtums.

Vai bērnu un ģimenes dēļ nācies no kaut kā atteikties?

Manā gadījumā, šķiet, ne. Pirmais bērns man piedzima 38 gadus. Līdz tam biju ļoti aktīva visas Latvijas mērogā. Tas bija neticami skaists, straujš, interesants un piedzīvojumiem bagāts laiks – daudz atbildība. Piemēram, mēs atakāmies regulāri staigāt pa veikalim ar bērniem. Bieži dzirdam, ka bērni tur niķojas, jo vienmēr kas jānopērk. Tas, manuprāt, ir loģiski: viņi redz un iekāro. Visi plaukti acu augstumā pilni. Tādēļ mums

Inta uzauga kuplā ģimenē, kas joprojām cieši turas kopā. Jūrmaļu ģimenei ir tradīcija katru svētdienu visiem pulcēties vecāku mājās, bet reizi gadā vasarā doties kopīgā ekskursijā, kas notiek pēc Intas vecāku iniciatīvas un ko Intas paps organizē ar milzīgu enerģiju.

kā laiku pavadīt ar katru bērnu atsevišķi?

Jā, arvien vairāk apzināti plānoju randiņus ar katru no bērniem. Redzu, cik daudz viņiem tas nozīmē. Ejam kādā pastaigā pa pilsētu. Protams, kafējnīcā apēdam kūciņu, papļāpājam. Pēdējā randiņā gājām uz bibliotēku – lielā meita ierāpās man klēpī, un tikai mēs divas stūrītī lasījām grāmatas.

Vai bērnu ienākšana mainīja jūsu kā pāra attiecības?

Ir mazāk laika nedalītājam uzmanībā vienam priekš otra. Cenšamies abi ar vīru doties randiņā, tomēr pēdējos gados tas nav vienkāšī. Ja gribas iziet kopā, kāds cits jānoslogo ar bērnu pieskatīšanu. Un tad trīs bērni ir daudz. Dažkārt mums ir randiņi *pa kluso*, kad bērni iegājuši gulēt. Lai gan draudzības sākumā šķita, ka mūsos ir daudz līdzīga, dzīvojot kopā un piedzīvojot arvien jaunas situācijas, redzu: domās un rīcībā esam atšķirīgi. Nu, kā jau runājām – Dievs divus vienādus cilvēkus nerada. Daudz esam auzzinājuši atšķirīgo tieši bērnu audzināšanas ziņā un tad meklējam ceļu.

Ko tu dari, kad vajag atelpu, lai uzlādētu baterijas?

Šķiet, līdz 43 gadiem to īpaši nepratu, bet, gaidot Miķelīti, sāku apzināties vajadzību un praktizēt.

„Laiks ar bērniem mums šķiet milzīga vērtība un svētība. Es gan nekad nestrīdētos ar citiem – tā ir profesija vai nē. Amata nosaukumam te nav nozīmes. Ir taču tik dažādas iespējas, tik daudz modeļu – kā būt, dzīvot, veidot ģimeni. Pareizākais katram ir savs vēlāmais un iespējamais.”

Visu grūtniecības laiku līdz pēdējam visu darīju pati, līdz sajutu, ka vairs nevaru un nemaz negribu to izdarīt. Pavēroju mūsu opiti: viņš brokasto lēnām, baudot, pāris stundu. Un neko nenokavē. Sapratu: „Bet pareizi! Kurš cits gan sapratīs vai iedomāsies, ka es esmu nogurusi, si, ka puncis par lielu, ka miegs var uzņākt jebkurā laikā?”

„Kādēļ lai es ļautu piedzimt bērnam, bet tad pavisam mazu uzticētu citam? Es pati vēlos viņu mazu sajūt, saprast, vērot attīstību.”

Kā jau visām mamām: apšēžos pie galda, bet tad tikai pamānu – kafija krūzē jau auksta... Tad apzināti atļāvos kaut ko nepadarīt. Vīram izstāstu: man vajag kaut pāris brīvu stundu vienai. Iemācījos ierastos mājas darbus uzticēt arī bērniem. Mācāmieš, ka tas, ko bērns var pats, mammai nav jādara.

Ko atelpas brīdī dari?

Dažkārt esju pastaigā pa Kuldīgu vai ar kādu satiekos. Dažreiz iesēžos automašīnā un izdomāju, uz kuru pusi aizbraukt. Reiz vienkāšī nopirku suši un aizbraucu pie Ēdoles ezera laiski panākoties.

Emilijai rudenī jāiet skolā. Vairbūt izvēlētiesi māj mācību?

Es nevarētu būt savam bērniem tāda skolotāja, kas iemācītu tik plašas zināšanas. Esmu runājusi ar citām mamām – viņas iedrošina mācīt mājās, saka: viss izdosies. Bet nē – nav man šīs pārliecības.

Lai gan esam sabiedriski aktīvi – mums ir plaša ģimene, daudz draugu, esam draudzē –, uzskatu, ka bērniem jābūt sabiedriskai videi, kurā var rūdīties, augt, pilnveidoties. Noteikti ir tādi bērni, kuriem tas būtu traumējoši, un ir izņēmumi – tie jāņem vērā. Bet citādi, manuprāt, vecāki par daudz grib savus mīļlūšus pasargāt no grūtībām. Man šķiet: lai kuru skolu mēs izvēlētos, ja pareizi palīdzēsīm bērnam sagatavoties dzīvei, iemācīsim attieksmi, tad bērns savu ceļu atradīs. Mums vienkāšī vajadzīgajā brīdī jābūt blakus, jāpalīdz ieraudzīt, kas viņu vairāk interesē, kas viņam Dieva dots.

Kad Emilija aizies uz skolu un paaugsties arī puikas, vai tu domā atsākt algotu darbu?

Rudenī Miķelītis sāks gaitas bērnudaržā. Un, jā, es visticamāk, lūkošu pēc darba. Tomēr ar bērniem, cik vien būs iespējams, laiku pavadīsim kopā.

Kādas vērtības tu gribētu bērns ieaudzināt?

Mīlestību. Tomēr pēc pieredzeszinu teikt – ticību Dievam es redzu kā visbrīnīgāko no pašu galveno dzīves pamatu. Es un mana ģimene joprojām jūtamies Dieva lutināti tieši tās Viņa mīlestības dēļ, ko saņemam caur cilvēkiem, notikumiem un visu piedzīvoto.

Katrina Šmite
Intas Jūrmales-Šķubures arhīva foto

REKLĀMA

A tceries Bonēt

Kurzemnieku

aprīlim, maijam, jūnijam!

ISTAIS BRĪDIS

PIRK!

DŪSKABĪNE, pusapaļa, 90x90x194 cm, dzelzs paliktņi
€109⁰⁰ ~~158⁰⁰~~ **-30%**

SPULDZĒM HAVEK
-40%

DĀRZA KERRA, 65 l, cinkota, 2 ritepi
€19⁹⁹ ~~32⁵⁰~~ **-38%**

KŪDRAS SUBSTRĀTS KKS-2, 250 l, 0,04 €/l
€8⁹⁹ ~~12⁰⁰~~ **-29%**

LAFLORA
Heat for demanding gas boilers

BN Kurši
ISTIE BŪVMATERIĀLI

AKCIJA SPĒKĀ: 14.03. – 24.03.2019.

IET UN DARĪT

„Dievs man devis iespēju strādāt tajās profesijās, kuras mīlu. Tā ir pedagogija un ēdiena gatavošana,” saka Skrundas uzņēmuma *Cepliņi* īpašniece GUNTA STEPANOVA.

2. martā ģimenes un draugu lokā viņa sagaidījusi 60. dzimšanas dienu: „Nekad nedomāju, ka savus 60 gadus svinēšu, jo neesmu no tiem, kuri ļoti grib svinēt. Vairāk esmu tāds cilvēks, kurš grib sagādāt svētkus citiem.” Ikdienā Gunta gādā par ēdināšanu Skrundas vidusskolā un citās iestādēs novadā, bet vairākas dienas nedēļā strādā arī Restorānu servisa skolā Rīgā. Pirms tam ilgstoši strādājusi Skrundas profesionālās izglītības vidusskolā. „Sabiedriskā ēdināšana kopš padomju laikiem ir krasi mainījusies. Tomēr šo gadu laikā saglabājies dzinulis, ka atgriezšos pedagogijā,” saka Gunta.

Kā nonācāt līdz savam uzņēmumam?

Pirmos trīs gadus esmu dzīvojuši Rudbāržos. Vectēva mājas saucās *Cepliņi*, bet to vairs nav – viss nolīdzināts, tagad tur ir lauksaimniecības zeme. Mans uzņēmums ir kā šī nosaukuma turpinājums.

Tomēr no pašiem pamatiem esmu īsta skrundeniece – lepojosi, ka esmu šeit dzimusi, augusi, ieguvusi izglītību. Pēc augstskolas atgriezos strādāt.

Jāsaka liels paldies manai pirmajai skolotājai Ritai Dambergai, kuras vairs nav ar mums. Viņa mācēja ielikt pamatus vēlmei kļūt par skolotāju. Ļoti daudzi domāja, ka aiziešu mācīties par skolotāju.

Pēc 11. klases tiku aizsūtīta uz literātu nometni Vecpiebalgā. Biju kopā ar Annu Rancāni, Normundu Beļski, bet, beidzot 11. klasi, notika klikšķis, un dokumentus iesniedzu Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā pārtikas tehnologos. Cik sevi atceros, no 5. klases vasarās strādāju ēdnīcā. Patika tirgot kvasu. Viens kausiņš maksāja trīs kapeikas, par mucu jāietirgo 96 rubļi, un tas bija ļoti daudz. Visi stāstīja, ka kvasā ir tārpī. Bet, lai šo mītu iznīcinātu, es mucu izmazgāju un tikai tad devu maizes kombinātam. Biju pilnīgi pārliecināta, ka man ir vislabākais kvass, ko kombināts atsūtīja.

Kā ar studijām?

Jāsaka paldies ģimenei, kas mani mācībās atbalstīja, jo bija laiks, kad teicu, ka vairs nemācīšos. Tas labi, ka man lika augstskolu pabeigt. Mans dzīves moto ir tāds, ka ēdināšana ir un būs – bez tās nevaram, jo mīlestība iet caur vēderu. Augst-

skolas laikā Skrundas pusē bija profesionāli tehniskā skola nr. 42. Sākumā tur mācīja tikai celtniekus, bet tad sāka mācīt arī pavārus. Kad biju pēdējā kursā, man šajā skolā piedāvāja darbu. Mērķis bija pedagogija un ēdiena gatavošana – tur to varēju apvienot.

Tajā laikā man bija Kuldīgas rajona patērētāju biedrības nosūtījums uz augstskolu, un tas bija jāatstrādā, jo katru mēnesi maksāja stipendiju – 46 rubļus. Atstrādāšanas laiks – trīs gadi. Biju jau izveidojusi ģimeni. Vīrs Ritvars ļoti daudz līdzēja un palīdz aizvien. Īpašos brīžos, kad man jāpieņem izšķirošs lēmums, viņš dod tādu kā piesitienu, un es pieņemu pareizo lēmumu. Meita Zane no tēta to pārmantojusi.

Es atgriezos Skrundas profesionālajā vidusskolā un nostrādāju kopā 30 gadus. Kad to slēdza, tas bija sāpīgs brīdis. Kā kolektīvs paveicām daudz ko tādu, lai skolas un Skrundas vārds izskanētu Latvijā. Iesaistījies visos Izglītības ministrijas profesionālās sistēmas darbos, pie mums notika daudz konkursu. Bija ļoti labs kolektīvs, laba vadība, kas atbalstīja. Tādēļ, kad vajadzēja no skolas atvadīties, bija sāpīgi, bet priecājos, ka katrs savu lauciņu atradis.

Man nebija ne jausmas, ko darīšu. Bija vairāki zvani no Rīgas jauniešiem – pavāriem.

Māris Astiņš teica, ka viņam ir privātā skola, kurā vajadzīgs pedagogs. Domāju, kā tos 150 kilometrus izbraukāšu, bet piekritu, un reizi nedēļā braucu uz Rīgu. Zane tolaik studēja, un man tas bija izdevīgi. Tagad Rīgā pavadu trīs dienas; ja vajag, nedēļu. Esmu sapratusi, ka Skrundā ir kolektīvs, kas var strādāt bez manas uzraudzības. Cenšos popularizēt divus vārdus: Skrundas un Restorāna servisa skolas. Ja darbu dara ar mīlestību un meklē interesantākos veidus, tad viss iet uz priekšu. Jāsaka paldies Mārim, ka viņš atbalsta manas trakās idejas.

Kur tas viss tālāk veda?

Kad skolu slēdza, palika brīva niša: kas apkārtne sniegs ēdināšanas pakalpojumus. Pie manis atbrauca uzņēmēji no Liepājas, piedāvāja algu ar trīs nullēm – viņi būšot īpašnieki, bet es varētu uzņēmumu vadīt. Aprunājoties ģimenes lokā, sapratu: ja man var solīt tādu samaksu un vēl pelnīt paši,

Zanes Stepanovas arhīva foto

„Katram jādara tas, ko viņš prot un ko mīl,” saka ēdināšanas uzņēmuma *Cepliņi* īpašniece Gunta Stepanova, kuras ikdiena paiet starp Skrundu un Rīgu, bet panākumu atslēga tam, lai visu paspētu, ir savu laiku saplānot.

kaut kas nav pareizi. Bija klikšķis, ka šis darbs jāņem un jādara pašai.

Mana alga nav ar trīs nullēm. Saviem darbiniekiem es uzceltu pieminekli par to, ka viņi māk iztikt ar minimālo algu, jo ēdināšana, kurā ir dienas norma, nekad nav ar peļņu. Prieks, ka daļa kolektīva ar mani jau strādājusi. Paldies klientiem, kuri mūs atbalsta, jo varam nedaudz attīstīties. Attīstībai jābūt, iekārtas jāpērk jaunas, jo palikt uz vietas nav mūsdienīgi. Cenšamies strādāt, lai visi ir apmierināti, bet tā jau nekad nebūs. Bet tas, ka darbs tiek darīts ar degsmi un mīlestību, gan ir patiesi.

Pašlaik *SIA Cepliņi* iesaistās darba vidē balstītās mācībās. Šogad biju pie 9. klases uz sarunu. Sākumā skolēni bija atturīgi, bet beigās – atklāti. Mani sasildīja vienas meitenes teiciens: draudzene aizgājusi uz citu skolu, bet labprāt atgrieztos, jo te ir laba virtuve.

Kādu attīstību redzat?

Gribētu pilnīgi savu uzņēmumu, bet tam vajadzīgs liels finansējums. Varbūt to varēs turpināt meita Zane. Plāni ir grandiozi, bet īstenot grūti. *Cepliņiem* ir ceturtais gads, un esam paplašinājušies, izturot konkursu par ēdināšanu Valtaiku pansionātā. Atkrīt mazās skolas, kas novadā tiek slēgtas, bet veidojas sadarbība ar citiem maziem uzņēmumiem.

Kādas ir lielākās grūtības?

Man bieži prasa, kā es visu paspēju un atceros. Tā ir pareiza darba

organizācija, un tas ir priekšmets, ko mācu. Jāplāno, ja esi apņēmies daudz. Tagad grūti visu saplānot tā, lai ir laiks ģimenei. Daudzi prasa, kāpēc tik daudz uzņemos, bet es atbildu: „Ja lūgsi man palīdzību un es atteikšu, ko tu domāsi?” Bet mācos arī pateikt *nē*.

Vai nav gribējies atstāt ar roku?

Lai cik interesanti tas būtu, bet ne. Vienmēr jāpilnveidojas, un katram jādara tas, ko viņš prot un ko mīl. Ja protu un mīlu gatavot ēdīnu, to arī daru. Ģimenē viens otru visās lietās atbalstām. Esmu gatava atbalstīt Ritvara idejas, priecīga par katru pasākumu Raņķos. Ja man kaut kas būs vajadzīgs, viņš mani atbalstīs ar santehnikas vai elektrības darbiem. Arī Zanes draugs Henrijs iesaistās darbos, jo bez ģimenes nekur!

Vai Zane iet jūsu pēdās?

Zane beigusi ekonomistus, bet viņa tāpat kā es no mazām dienām šajā darbā ir iesaistīta un to pazīst. Kā jauniešiem viņai ir cits redzējums, viņa var būt stingrāka tur, kur es esmu piekāpīgāka, un tas visus dzen uz priekšu. Mums arī izveidojušās labas tradīcijas – reizi gadā dodamies ekskursijā, atrodam laiku svinēt svētkus.

Kādas jums aizraušanās?

Man ļoti patīk organizēt seminārus un kursus, jo gribas būt starp cilvēkiem. Otrs hobijs ir ceļošana, bet tā pakārtota pasūtījumiem. Kā meita smejas: ja kādu sestdienu atstāju brīvu, bet kāds lūdz palīdzību, es tomēr saku, ka to izdarīšu. Reizi gadā kaut kur braucam, reizi divos cenšos aizbraukt ciemos uz Ameriku. Pēdējoreiz biju pie Niagāras ūdenskrituma, kur cilvēks pret lielo dabu ir niecība.

Ko jums nozīmē ģimene?

Paldies ģimenei, kas man ir liels balsts! Kad šajā gadā sašķobījās veselība, ģimene uzstāja, ka svētkiem tomēr jābūt. Kļūstot *senākam*, jāsaprot, ka vairāk jābūt kopā ar draugiem un radiem ne tikai skumjos, bet arī svētku brīžos, tāpēc atļāvos jubileju svinēt. Sagatavošanos vairāk uzņēmusies ģimene, un man iedota brīvdiena. Jāvelta laiks atpūtai, lai atgūtu spēkus. Kāds augstāks spēks mūs vada un liek padomāt.

Vai ar draugiem izdodas tikties?

Mums izveidojusies interešu grupiņa, kas palikusi no arodskolas, meklējam iespējas būt kopā. Kaimiņos dzīvo darba biedrene Dace, ar kuru ir draudzīgas kaimiņu un kolēģu attiecības, jo domāju, ka nav daudz tādu ģimeņu, kas var jebkurā brīdī palīdzēt.

Vai dzimšanas dienā esat sev izvīrējusi kādu mērķi?

Lielus mērķus neizvīrzu, jo, kā man mācīja: lielais mērķis ir kā zilonis un to uzreiz grūti piepildīt. Tāpēc jāveido mazie mērķi. Šogad lielākais ir uzlabot veselību, turpināt iesaistos darbus. Visas slimības nāk no nerviem, tāpēc novēlu saskatīt labo, bet, ja ir kas sliktas, tas jāizrunā uzreiz. Ir brīži, kad uzspārgstu, bet ilgi nekādu naidu neturu, lai var pateikt, ko domā, un dzīvot tālāk. Neviens neesam kristālfīrs, katrā ir kāds melnumiņš un adatiņa, bet jācenšas visos saskatīt labo, jo tikai tā var attīstīties. Arī ēdiens jāgatavo ar mīlestību; ja to dara ar naudu, tas pāriet citos cilvēkos.

Ko jums nozīmē Skrunda?

Domāju, ka katram, kurš ir skrundenieks, ir, ar ko lepoties, jo šeit viss attīstās, kaut gan jāiegulda vēl daudz. Mana vēlme: lai Skrundā atgriežas jaunieši. Viņi saka, ka te nav darbavietu, bet tas ir mīts. Pašiem jādomā, ko darīt, un jāveido, jo, strādājot ar jauniešiem Rīgā, saprotu, ka viņiem ir daudz ideju un tās jārealizē. Mums visiem jāpanāk soli pretī.

Anna Bivbāne

SARUNA AR JUBILĀRU

Svarīgāks par visu ir pozitīvisms

„Ne vienā vien lauku sētā šonedēļ saņēmu pa apsveikumam, kūkai vai citam uzmanības apliecinājumam. Atzišos – tas ir tik patīkami!” saka *Autoveikala O.Z.I.* īpašnieks Uģis Martinsens, kuram 13. martā bija dzimšanas diena un kurš ar savu autoveikalu piekto gadu piegādā preces tuvākos un tālākos Kuldīgas novada nostūros.

IZMĀCĀS PAR PAVĀRU, ŠO TO ŠEPTĒ

Uģis dzīvo Pelču pagastā dzimtajos *Akmentiņos*. Mācījies Pelču pamatskolā, Ventspils arodividusskolā izmācījies par pavāru, bet šī profesija nepatīkot, un pastāvīgi neesot tajā strādājis. Kā pats saka: pēc aroda iegūšanas vairākus gadus ar draugiem jautri padzīvojis, *septējies* šur un tur – pat grūti esot izstāstīt, ar ko nodarbojies. Kopā ar Talsu restorāna *Ezera sonāte* saimnieku Aivaru Verpicki nedēļas nogalēs bieži devušies izbraukumu tirdzniecībā kā ēdinātāji pasākumos. Vairākus gadus ar draugu Andri iepirkuši sēnes un ogas, nodevuši Rīgā citam kolēģim. No tāsīm pinuši groziņus, kuros ogas eksportētas līdz pircējiem.

Kad Uģim gribējies pastāvīgu darbu, strādājis par šoferi vairākos uzņēmumos – piegādājis veikalos preces. Tā sapazinies ar kādreizējiem autoveikala īpašniekiem, no kuriem uzņēmumu vēlāk pārpircis un turpinājis viņu iesākto.

PAR KATRU DARBU TIEK SAMAKSĀTS

„Lauku cilvēki ir ārkārtīgi pozitīvi,” pārliecinājies Uģis. „Daudz sākumu mani ļoti iepriecina, kad ikdienā ar viņiem satiekos. Mani klienti ir kā mana lielā ģimene. Es tai ne tikai aizvedu preces – man svarīgi, kā viņiem katram iet. Mēs parunājamies, izpalīdzu arī tajos jautājumos, kas nebūt nav saistīti ar tirdzniecību. Ir lietas, kas jādara, lai nopelnītu, bet arī tādas, kas jādara tikai prieka pēc.

Man ir tāds pozitīvs stāsts, kurā var saprast, ka viss dzīvē nāk atpakaļ. Pirms gadiem 15 vienam jauniem uz ceļa pie Ventspils bija saplūsusī mašīna. Viņš lūdz, lai ar savu mašīnu aizvelku līdz vietai, kur var sataisīt, bet naudas viņam neesot. Apmetu likumu un aizvilku. Pēc vairāk nekā gadiem desmit mēs ar kolēģi bijām Rūjienā. Ziemā tumsā palikām uz ceļa, jo riepa caura un rezerves riteņa nebija. Piestāja vīrietis, aizveda mūs uz vietu, kur riepu sataisīja, un atveda atpa-

kaļ līdz mašīnai. Puisis pajautāja, vai es viņu atceros. Neatcerējos, bet viņš teica, ka esot tas pats, kuram es palīdzēju toreiz pie Ventspils. Šis gadījums spilgti parāda: nav svarīgi, vai tev samaksā, kad citam izdari labu. Svarīgs ir pozitīvisms. Samaksa gan jau atnāks. Ja tantei lauku mājā vajag ienest ūdeni, tad tas jāizdara, un nav ko daudz filozofēt.”

PASAULE IR GUDRA

Uģi uztrauc tas, ka lauki kļūst aizvien mazāk apdzīvoti. Viņa maršruts kilometros išāks nekļūstot, bet ik pa laikam kādā lauku mājā, pie kuras piebraucis iepriekš, vairs neesot vajadzības apstāties. Tā pirms pāris nedēļām Martiņa no mājām Turlavas pagastā esot pārcēlusies uz pansionātu. Kad Uģis pie viņas atbraucis ar autoveikalu, iepriekš arī malku ienesis un zāli pagalmā nopļāvis, bet nu paņēmis viņas sunīti mūža maizē pie sevis. Uģis atzīst, ka bieži viņa rīcība nav ekonomiski pamatota. Taču pasaule esot gudra: par katru labo darbu tiekot samaksāts, tikai reizēm ne tūlīt.

JŪTAS DIVREIZ DZIMIS

„Man ir divas dzimšanas dienas,” stāsta Uģis. „Piedzimu 13. martā pirms 38 gadiem, bet pirms gada 20. martā man operēja sirdi. Tā bija apstādināta, pēc tam atkal iedarbināta, tādēļ šo dienu uzskatu par otro piedzimšanu.” Mieru un harmo-

Daudziem pazīstamais autoveikala īpašnieks Uģis Martinsens uzskata: jādara arī tie darbi, ko liek cilvēcīga attieksme pret citiem, kaut gan par tiem neviens nemaksā. Vēlāk dzīve par to atlīdzināšot visnegaidītākajā veidā.

niju viņš gūst, darbojoties savā saimniecībā. Uģis kopj ap desmit hektāriem zemes, audzē gaļas liellopus un ap 70 aitu. Prieku sagādājot daba, viņam patīkot vērot meža dzīvniekus.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 6. līdz 13. martam piedzimušas sešas meitenītes un septiņi puikas.

Bērniem doti šādi vārdi: Amēlija, Nadina, Patrīcija, Mia, Elīsiņa, Melāniņa, Harijs Olafs, Lauris Kārlis, Toms, Tomass, Dominiks, Maiks, Emīls.

Katram sava sudrablieta

35 jaundzimušie, kuri Kuldīgas novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti janvārī un februārī, šonedēļ devās uz pirmo pieņemšanu pie pašvaldības vadītājas Ingas Bērziņas, lai saņemtu piemiņas dāvanu – sudraba karotīti ar iegravētu ģerboni un dzimšanas gadu.

Tika aicinātas 15 meitenes un 20 zēni kopā ar vecākiem. 12 ģimenēs mazulis reģistrēts kā pirmais bērns, 12 – kā otrais, deviņās – kā trešais, divās – kā ceturtais, bet vienā – kā septītais. Populārākais vārds ir Valters, tas iedots diviem puikām, pārējie zēni un meitenes tikuši katrs pie sava unikālā vārda.

„DVĪNI – TAS BIJA ŠOKS!”

Kuldīdznieki Inta un Jānis Grīnbergi 5. decembrī sagaidījuši dvīnīšus Katrīnu un Oliveru. Uz iepriekšējo pasākumu nav varējuši atnākt, tāpēc ieradusies tagad. Jānis stāsta par izjūtām, uzzinot, ka būs dvīņi: „Tas bija šoks! Rados dvīņi ir, bet nevienu brīdi nedomājām, ka mums arī varētu būt.” Arī Inta nav zinājusi, kā viss būs, bet, kad bērniņi piedzimuši, abi jutušies ļoti priecīgi. Vārdus izdomāt

Par sudraba karotīti priecīga arī Grīnbergu ģimene no Kuldīgas: Jānis un Inta ar dvīnišiem Oliveru un Katrīnu.

nav bijis grūti, jo iepatikušies tieši šie. „Izlasīju arī vārdu raksturojumu, un tas man patika. Meitiņa līdzīga tētīm – viņa ir temperamentīga, bet par puisīti vēl nevar pateikt, kam vairāk līdzīgs.” Vecākiem vēl ir divus gadus vecs dēliņš Gustavs. Ar trim maziem bērniem tiekot galā paši.

LAI PIETIEK LAIKA

Domes priekšsēde I.Bērziņa pasākumā teica: „Ļoti priecājamies par skaisto

notikumu jūsu ģimenēs. Katram jaundzimušajam dāvināt sudraba karotīti – tā Kuldīgas novadam ir ilga tradīcija. Ceram, ka karotīte būs piemiņa bērniņam par to vietu, kurā viņš dzimis, audzis, mācījies runāt, staigāt. Par vietu, kuru vienmēr saukt par mājām. Nezinām, kur dzīve jūsu mazulīšus aizvedīs, bet vecākiem novēlu daudz sirsniņas un mīlestības. Pats svarīgākais: lai pietiek laika, ko veltīt bērniem.”

Lāsmas Reimanes teksts un foto

GARĪGĀ VESELĪBA

Testaments arī kā atbildīga rīcība

Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

Vai ir korekti un faktiski uzrakstīt testamentu vēl labākajos gados? Nupat kādā žurnālā lasīju, ka viena sieviete tā izdarījusi, visu mantu un ietaupījumus sadalot starp bērniem. Vai psiholoģiski viņiem tas neuzliek nastu?

Manuprāt, lēmums par to, vai un kad rakstīt testamentu, ir ļoti personisks. Varētu būt tā, ka kādi notikumi pamudinājuši sievieti sākt domāt par to, kas notiks ar viņas mantu un uzkrājumiem, kad pašas vairs nebūs. Neviens mēs neesam mūžīgi. Ārzemēs tā ir ļoti ierasta prakse – testamentu rakstīt, iegūstot īpašumus, apprecoties, piedzimstot bērniem. Tiesa, tas nav patīkami – domāt par savas dzīves noslēgumu. Taču savā ziņā tas ir arī ļoti atbildīgs pieaugušā solis, veids, kā uzņemties atbildību, parūpēties par citiem.

Protams, ja testaments rakstīšana bērniem tiek atgādāta atkal un atkal, ja tā tiek īpaši uzsvērtā un izmantota kā manipulatīvs līdzeklis, tad tā ir patoloģiska situācija. Tas var bērnos radīt trauksmi, apjukumu, nedrošību, bailes vecākus zaudēt. Piesardzībai vajadzētu būt arī tad, ja zināms, ka testaments rakstītājam ir depresīvi simptomi vai pat konstatēta depresija kā slimība. Tādos gadījumos mantojuma kārtošana var būt satraucošs signāls, ka cilvēks domā par aiziešanu no dzīves. Tad jāvērtē parunāt, noskaidrot, kā viņš jūtas, dot cerību, mudināt aiziet pie speciālista.

Var rīkoties vēl racionālāk

Latvijas dabas kapitāls ir diezgan labā stāvoklī, tomēr nepietiekami izmantots un apsaimniekots. Par to tika runāts Latvijas Mežu sertifikācijas padomes (LMSP) seminārā Kuldīgā.

„Mežs ietver dažādas intereses – tās jāsabalansē, lai lielāks guvums būtu visiem,” saka Latvijas Mežu sertifikācijas padomes priekšsēdis Māris Liopa.

MŪSU NOKIA IR ZEME

Ilgspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam Latvijas mērķis ir būt Eiropas Savienības (ES) līderi dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā. „Tautsaimniecībā ir svarīgi saprast racionāla izmantojuma nozīmi, lai būtu gan ienākumi budžetā, gan cilvēkiem darbs,” norāda LMSP priekšsēdis un Latvijas meža programmas vadītājs Māris Liopa. „Zaļās idejas ne vienmēr tam atbilst, jo arī dabas aizsardzībai jābūt sabalansētai ar ekonomiku. Pilsētniekiem, kuri paši ar meža nozari nav saistīti, jāmaina stereotipi, ka izcērtam par daudz, jo ir gluži pretēji.

Pasaulē mežu ciršana ir liela problēma – ir dramatisks lietusmežu samazinājums, jo tie netiek pietiekami kontrolēti. Savukārt

Eiropā, tostarp Latvijā, kā arī Skandināvijas valstīs, apsaimniekošana ir efektīva, un sabalansētais devums ir liels. Jāņem vērā, ka mūsu iedzīvotāju skaits samazinās, bet pasaulē – pieaug, līdz ar to aug spiediens uz dabas resursiem. Mums ir tā laime tautsaimniecību attīstīt ar bioekonomiku. Tas ir – ilgtspējīgi un pārdomāti izmantot atjaunojamās dabas resursus, lai ražotu pārtiku, enerģiju utt. Var teikt, ka Latvijas *Nokia* ir zeme – lauksaimniecība un mežsaimniecība vienmēr mums nodrošinās labklājību.”

BEZ PĀRPRATUMIEM

Latvija tiek uzskatīta par vienmēr mežainu zemi. Tiek pārņemts, ka mūsdienās izcērt par daudz, taču statistika rāda, ka pašlaik mežainums procentuāli ir

lielāks nekā 18. gadsimtā un teju divreiz pārsniedz pagājušā gadsimta 20. gadu datus, kad pārsvaru guva lauksaimniecība. Lai nebūtu pārpratumu, ka pie mežiem tiek pieskaitīta kāda aizaugusi pļaviņa, likumdevējam vajadzēja vienoties par meža definīciju, piebilst M.Liopa. Tas neesot bijis viegli, līdz formulēts, ka mežs ir ekosistēma visās tās attīstības stadijās, kur galvenie organiskās masas ražotāji ir koki. To augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz 5 m, un pašreizējā vai potenciālā vainaga projekcija ir vismaz 20% no mežaudzes aizņemtās platības (Meža likuma 1. pants).

Latvijā meži aizņem vairāk nekā pusi teritorijas ar 777 milj. m³ koksnes kopējo krājumu. Vairāk nekā trešdaļa ir pieauguši un pārauguši meži.

INTERESĒM JĀBŪT LĪDZSVARĀ

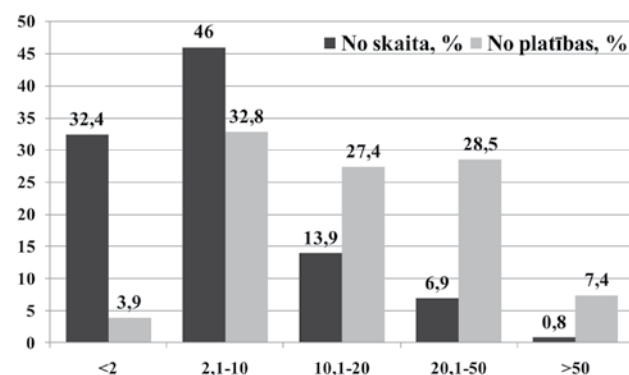
Veidojot Latvijas meža programmu, diskutēts arī par to, kas ir ilgtspējīga apsaimniekošana. 31% mežziņu aptaujā atbildējuši, ka tā ir dabas aizsardzība, nevis racionāla un sabalansēta izmantošana.

„Problēmu rada tas, ka cilvēki neiedziļinās un uztver virspusēji,” tā M.Liopa. „Mežs ietver ļoti dažādas intereses: uzņēmējdarbības, nodarbinātības, zemes politikas, valsts un pašvaldību budžeta, zinātniskās izpētes, sabiedrības u.c. Tāpēc ir būtiski, kā šīs dabas bagātības izmantot līdzsvaroti – visiem ieinteresētajiem jābūt skaidrām prasībām, ko mēs no meža gaidām. Nenoliedzami mūsu nozare spēj konkurēt ar augstu pievienoto vērtību – to pierāda produkcija un tās eksports. Mums ir atbilstošs izglītības un zinātniskais

potenciāls. Bet jāpiebilst, ka svarīgi ir atjaunot Lauksaimniecības akadēmijas Meža fakultātes prestižu, kāds tas bija agrāk, kad tajā iekļūt bija ļoti grūti. Tagad konkursa vairs nav. Apbrīnojami, ka tādā valstī kā Latvija, kur meža nozare ir tautsaimniecības balsts, 3. kursa studenti nespēj atbildēt uz jautājumu, kur viņi vēlas strādāt: privātā struktūrā, Valsts meža dienestā, valsts mežu apsaimniekošanā vai citur. Vairums rausta plecus, bet grūti saprast iemeslu, kāpēc nav konkrēta mērķa.”

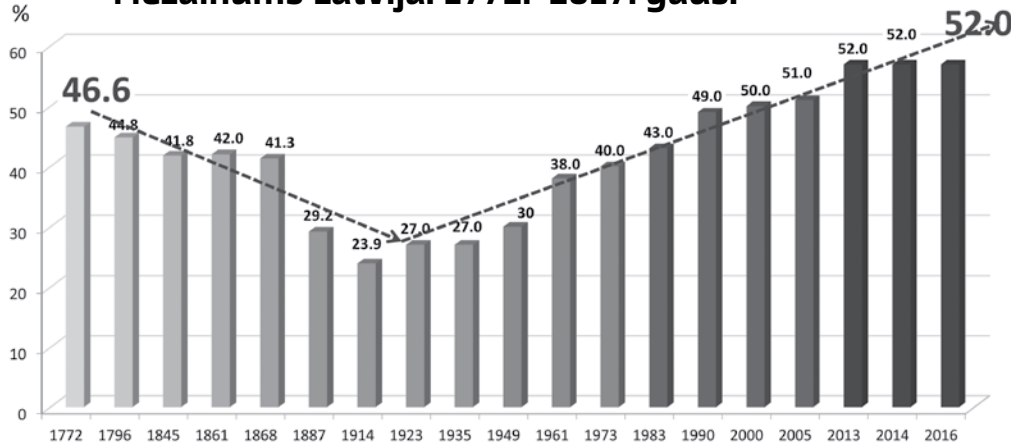
Privātie meži.

- Kopskaitā ~135 tūkst. privāto meža īpašnieku Latvijā
- Vidējā meža īpašuma (privātas fiziskas un juridiskas) platība 8,8 ha
- 92% no meža īpašnieku kopskaita pieder mazāk par 20 ha meža

Meža īpašumu sadalījums pēc īpašuma lieluma

Mežainums Latvijā. 1772.–2017. gads.

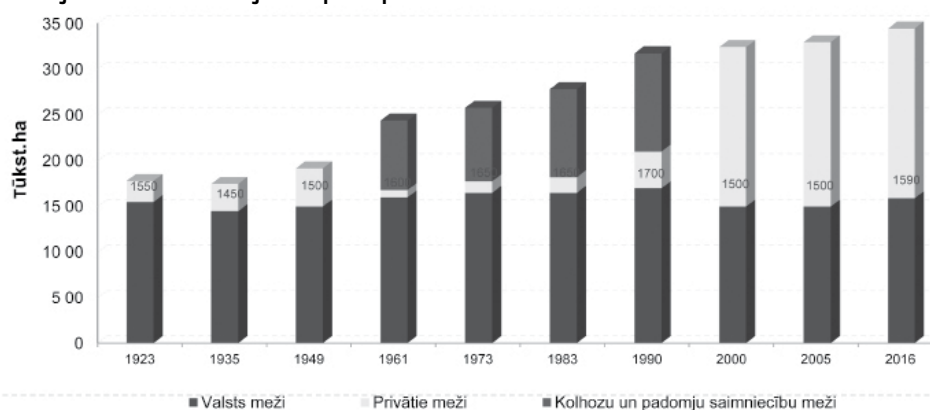

1.	AS «Latvijas valsts meži»	1 600 000 ha
2.	SIA «Sodra Latvia»	107 000 ha
3.	IKEA	90 000 ha
4.	Rīgas Meži	61 000 ha
5.	SIA «Sodra Mežs»	13 000 ha

Latvijas lielākie Top 5

meža zemju apsaimniekotāji /zemes platība, ha/

Latvijas mežu sadalījums pēc īpašuma formas.

MĪTI UN PATIESĪBA

■ **Ulmanlaikos mežu bija vairāk.** Nav taisnība, jo jau pirms tam tos izcirta, lai līstu līdumus un nodarbotos ar lauksaimniecību. 1935. gadā meži bija sarukuši līdz 1,7 milj. ha un aizņēma tikai ceturto daļu no valsts, bet tagad ir 52%, turklāt tie ir ražīgāki. Ik gadu mežs pieaug par 25 milj. m³ koksnes jeb 12,5 m³ uz vienu iedzīvotāju.

■ **Šitā cērtot, drīz vairs nebūs, ko cirst.** Neklausieties, ko onkulis kaimiņos pļāpā! Ja no ik-

gadējā pieauguma atskaitām dabīgo atbirumu, vēja nogāztos un visus saimnieciski nocirstos kokus, rezervē paliek 2 milj. m³ koksnes.

■ **Redzu, ka cērt, bet neredzu, ka atjauno.** Ciršana jau ir rūpes par mežu. Koki mīl sauli un ēnā negrib augt. Lai priēžu mežu kvalitatīvi atjaunotu, tas jāizcērt, un jāstāda jauns. Ciršanu un atjaunošanu stingri regulē likums ar termiņiem un citiem nosacījumiem. Katra nocirsta koka vietā tiek iestādīti vismaz divi jauni.

Vēlas pārtikušu valsti

„Tā kā ir sāka Nacionālā attīstības plāna (NAP) izstrāde, ir būtiski ar to saskaņot nozares redzējumu par stratēģiju,” uzsver Zemkopības ministrijas meža departamenta direktors Arvīds Ozols.

NAP (2021–2027) kontekstā par mežu aktualitātēm un izaicinājumiem tiek spriests arī Saeimas ilgtspējīgas attīstības komisijā.

Kā uzsver A.Ozols, mežsaimniecība ir viena no būtiskākajām nozarēm – pērn eksportētās produkcijas vērtība pārsniedza 2,5 miljardus eiro. „Pašlaik redzējumu nosaka meža politika, kā arī meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes 2015.–2020. gadam. Pērn, organizācijām sadarbojoties, izstrādāti priekšlikumi stratēģijai pēc 2020. gada. Tā ietver īsāka termiņa (līdz 2030. gadam) un vidēja termiņa (līdz

2050. gadam) vīziju. Stratēģijā uzsvērts devums cilvēkiem, zemei un valstij. Meža nozare vēlas sakoptu, neatkarīgu un pārtikušu Latviju. Jārod atbildes uz būtiskiem jautājumiem. Kā lietderīgāk izmantot cilvēku laiku, lai viņi nopelnītu vairāk un spētu labāk nodrošināt ģimeni? Ko no koka ražot vairāk nekā līdz šim, lai līdz 2030. gadam koksnes vērtība, nonākot pie gala pircēja, pieaugtu vismaz 12 reizes? Kā lietderīgāk izmantot zemi, lai līdz 2050. gadam mežu ražību palielinātu par 25%?

Gan nacionālā plāna, gan mūsu stratēģijas redzējums ir līdzīgi. Taču mežsaimniecība vien visus jautājumus neatrisinās, tāpēc saistītās nozares jākoordinē.”

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

LATVIJA IR:

- trešā lielākā koksnes granulu eksportētāja pasaulē,
- ceturta lielākā bērza saplākšņa eksportētāja pasaulē,
- devītā lielākā zāģmateriālu eksportētāja pasaulē.

Baltijas valstīs ir lielākās gatavo koka māju eksportētājas Eiropā, pārsniedzot 380 milj. eiro gadā.

Meža nozarē nodarbināti vairāk nekā 80 000 cilvēku (20% no visām komercsektora darba vietām).

PĀRDOD

PUTEKĻUSŪCĒJU *Rovus Smart Power Deluxe*; **VELOTRENAŽIERI**. Tālr. 29185486.

Dažādus **GRAUDUS**. Tālr. 29568938.

Meža ziedu **MEDU** ar piegādi. Tālr. 29440622.

VISTAS un **TRUŠUS**. Tālr. 28750421.

Brūnas **DĒJĒJVISTAS**, 11 mēn. vecas. Saimniecībai piegādāju bez maksas. Tālr. 24976880.

LENTZĀGI. Tālr. 24814532.

SIA **Vēvers** pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 125 eiro. Tālr. 26651831.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Ar piegādi pārdod visu veidu **MALKU**. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 22377474.

Meža **MALKU** visām apkures sistēmām, 35 eiro krāmētā sterā. Tālr. 24957247.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, PIEKABES, lauksaimniecības **INVENTĀRU**. Tālr. 26104984.

MEŽUS, cirmsas, malku. Tālr. 26544462.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī aprūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirmsas visā Kurzemē. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

PATA Saldus pērk **CIRSMAS** un **MEŽA ĪPAŠUMUS**. Tālr. 26404542.

Oša, ozola **ZĀGBALĶUS** krautuvē. Tālr. 29428876.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaimnieks* - **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

SIA *Valinda* - **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SIA *Aibi* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Par augstām cenām iepērk arī gaļas šķirnes lopus eksportam. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakal. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

RAGUS. Tālr. 22048516.

DAŽĀDI

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgā rīko A, B, BE, C, CE, D, 95. kodu. Tālr. 29194359.

Trešdien, 20. martā, 10.00 -12.00 Kuldīgā, PVA centrā (pasta 2. stāvā), pārdos un labos **DZIRDĒS APARĀTUS**.

Sertificēta būvfirma ar pieredzi veic dažādus **BŪVDARBUS**, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

JUMTA REMONTS un maiņa, iekšdarbi, fasādes siltināšana, materiālu piegāde. Tālr. 28749982.

Visu veidu **JUMTA** un **CELTNIECĪBAS** darbi. Tālr. 26844885.

SILTINĀM bēniņus, slīpnes, sienas ar beramo vati, aizpildām gaisa spraugas. Tālr. 25202997.

ELEKTRIKA pakalpojumi. Tālr. 26279280 (vakaros).

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirmsas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Pārvietojamā **LENTZĀGA** pakalpojumi. Tālr. 26445292.

Pārvietojamais **GATERIS**. Tālr. 22186086.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

VĒLAS ĪRĒT

Labiekārtotu, mēbelētu **DZĪVOKLI**. Tālr. 26228165.

VAJADŽĪGI

SIA *Micēni* (51203057151) darbā aicina **LOPKOPI-TEĻKOPĒJU** Turlavā. Darbs maiņās (ik pa četrām dienām). Bruto alga mēnesī 430 eiro. Tālr. 26154695.

Loģistikas un kravu pārvadājumu firmai vajadzīgi **ŠOFERI-EKSPEDITORI** preču piegādei Kurzemes reģionā ar C kategoriju un 95. kodu. Darbs tikai darbdienās. Vēlama pieredze un reģiona pārzināšana. Atalgojums līdz 1100 EUR (bruto). SIA *Adria Formica* (50103342261). Zvanīt darbdienās 9.00-18.00. Tālr. 25349463.

Kuldīgas būvserviss (51203039921) piedāvā pastāvīgu, ilgtermiņa darbu **CELTNIECĪBAS** darbiniekiem. Iespējami arī gabaldarba līgumi. Alga 10 eiro/m². Tālr. 26677889.

PAZUDIS

Krievu Eiropas laika **SUNS**, melns ar baltu krūti, kājas - baltas. Ir čipots un reģistrēts. Tālr. 28216782.

IZIRĒ

DZĪVOKLI Kuldīgā, bet tai pašā laikā vēlas uz laiku īrēt līdzvērtīgu piepilsētā vai pagasta centrā. Tālr. 29763850.

TELPAS komercdarbībai izdevīgā vietā. Tālr. 26593709.

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
SILTUMNĪCAS:

2 x 3 m - 140 EUR
3 x 4 m - 180 EUR
3 x 6 m - 220 EUR
3 x 8 m - 265 EUR
Ar izturīgu armēto plēvi.
Aizvedīsim.
T. 27848667.

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dāvidam Šternbergam, no sievas RITAS atvadoties.

A aptiekas

*Kļūst dzīves siltums par sveci,
kas gaismu ir beigusi liet,
Mijš cilvēks pa sniegotu taku,
Kad projām mūžībā iet.*

/K. Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Brigītai Freijai, no brāļa atvadoties.
Turlavas pamatskolas kolektīvs

*Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts,
Kā krāsains dzīps izadīts,
Ar rūpēm, raizēm nodzīvots,
Nu Zemes mātes klēpim dots.*
/V. Kokle-Līviņa./

Kuldīgas novada politiski represēto biedrības biedri patiesā cieņā noliec galvas, atvadoties no ANNAS OTLIJAS BERGAS un ILMAS AIDAS BOKAS. Izsakām līdzjūtību tuviniekiem.

Paziņojam, ka 11. martā Dievs mūžībā aizsaucis **RITU ŠTERNBERGU**. Izvadišana pirmdien, 18. martā, 13.00 no Meža kapu kapičās uz Meža kapiem. Skumjās sērojošie piederīgi

P/a Rumbiņa aicina
28. martā 11.00 savus
biedrus uz atkārtotu
BIEDRU
SAPULCI.

VESELĪBA

Cukura varā

Katrina Spuliece-Aišpure, uztura speciāliste

Ikdienā cukuru apēdam daudz par daudz. Vidusmēra cilvēks to izdara nemanot - apēdot produktus, kuros cukurs jau ir iekšā.

Pieļaujama dienas daudzums ir 25 gramī jeb piecas tējkarotes (gan tas, ko paši pievienojam ēdieniem vai dzērieniem, gan tas, kas jau ir pārtikā), neskaitot dabīgo cukuru, kas ir augļos un dārzeņos, kā arī pienā un graudaugos.

KO NODARA?

Cukurs ir ogļhidrāti, kas organismam piegādā enerģiju. Tā vajadzīga visām orgānu sistēmām, bet, ja ir par daudz un netiek iztērēta, tad sāk uzkrāties

tauku rezervju veidā. Tāpat pār-mērīga cukura ēšana var novest pie liekā svara. Ja vēders jau pilns ar bulciņām, vairs nav vēlmes ēst salātus, zupu vai sautējumu. Cilvēks piepilda vēderu ar ēdieniem, kuros ir daudz cukura un tā sauktās tukšās kalorijas, bet organismam trūkst vitamīnu un minerālvielu. Tas savukārt palielina dažādu hronisku saslimšanu risku. Kauli var kļūt trauslāki, tikt bojāti asinsvadi, var rasties liekais svārs un mazkustīgums, liels sirds un asinsvadu sistēmas slimību un diabēta risks, cietīs arī zobu veselība. Pārmerīgu cukura patēriņu saista ar psiholoģiskām problēmām, kā trauksmi, depresiju, agresiju, hiperaktivitāti, nenoturīgu uzmanību, koncentrēšanās, atmiņas un mācīšanās problēmām.

KUR TAS IR?

Visbiežāk cukuru uzņemam nemanāmi. Protams, ēdot smalk-

maizītes, cepumus, saldumus, saprotam, ka tur ir daudz cukura, bet tas paslēpies arī maizē, brokastu pārslās, biežpiena sieriņos, jogurtos. Daudz var uzņemt, dzerot saldinātos gāzētos dzērienus jeb limonādes. Vienā glāzē kokakolas ir ap 20 g cukura, bet standarta jogurtā, ko vieglu roku izēdam kā uzskodu starp ēdienreizēm, ir pat 30-40 g, savukārt biežpiena sieriņā - apmēram divas tējkarotes. Cukurs produktos var slēpties aiz dažādiem nosaukumiem, piemēram, kā fruktoze, saharoze, melase, glikozes un fruktozes sīrups. Cukurus jeb ogļhidrātus pārlietu uzņemam, arī ēdot rafinētu miltu produktus jeb balto miltu izstrādājumus, kā makaronus, smalkmaizītes, cepumus, baltmaizi.

KĀ IZVAIRĪTIES?

Veikalu pārpilnībā ir viegli

apmilst, tomēr ieteicams papētīt produktu saturu un izvēlēties tos, kuros cukura ir mazāk. Bez īpašas vajadzības nevajadzētu bērt klāt dzērienam vai ēdienam, censties ēdienu gatavot, cukuru nelietojot vai aizstājot. Labāk izvēlēties jogurtu bez piedevām un

pielikt nedaudz ievārtējuma nekā ēst saldus jogurtus. Enerģiju var uzņemt, arī apēdot augļus, piln-graudu produktus, dārzeņus.

Jāatceras, ka arī brūnais cukurs un medus ceļ cukura līmeni asinīs un nav tādi produkti, ko var lietot bez ierobežojuma.

RIEKSTU UN ŠOKOLĀDES KRĒMS

Vajadzēs: 200 g lazdu riekstu, 1 ēd.k. kokosriekstu eļļas, 50 g melnās (92-100%) šokolādes, 15 dateles, 65 ml augu piena (lazdu, rīsu, auzu, sojas), sāli.

Kā pagatavot. Lazdu riekstus liek uz cepešpannas un cepeškrāsnī apgraudzē. Ietin tos dvielī un berzē ar roku - tā riekstus atīra no miziņām. Atļauj tiem mazliet atdzist. Blenderī samal (var kafijas dzirnaviņās un tad likt blenderī). Šokolādi izkausē kopā ar kokosriekstu eļļu. Dateles pirms tam var izmērcēt siltā ūdenī, lai vieglāk samalt. Visu liek blendera traukā un maļ viendabīgā masā. Augu pienu pievieno pēc vajadzības.

HALVA

Vajadzēs: 200 g saulespuķu sēklu, 150 g dateļu, 1 ēd.k. medus (vai vairāk).

Kā pagatavot. Sēklas uz pannas viegli apgraudzē neapdedzinot. Dateles sagriež gabaliņos, ieteicams piecas stundas iepriekš izmērcēt vēsā ūdenī; varbūt vajadzēs vairāk medus. Apgraudzētās sēklas blendē, līdz tās samaltas miltos un sāk nedaudz saķept. Apmaisa, pievieno dateles, medu un blendē, kamēr veidojas viendabīga masa. Pilda traukā un liek atdzesēt uz nakti ledusskapī vai uz stundu saldētavā, ja jāservē drīz. Atdzesētu griež gabaliņos vai šķēlēs un pasniedz, pārbērtu ar saulespuķu sēkliņām.

INTERESANTI

Alkohola un nāves gadījumi

Alkohola lietošana var būt kaitīgāka, nekā domāts, jo īpaši jauniem un vidēja vecuma cilvēkiem. Lai gan alkohola lietošana mērenā veidā tiek uzskatīta par labu, zinātnieki norāda, ka daudzi pētījumi par alkohola lietošanas ieguvumiem ietver 50 gadus vecus un vecākus cilvēkus. Vadošais pētnieks Timotijs Naimi skaidro, ka vairāk nekā viena trešdaļa no alkohola lietošanas izraisītajiem nāves gadījumiem sastopama vecumā no 20 līdz 49 gadiem. Šie rezultāti papildina pētījumus, kas apšauba alkohola patēriņa aizsargājošo ietekmi. Pagājušajā gadā globālajā pētījumā secināts, ka vispār nav nekāda droša alkohola patēriņa līmeņa. Jaunajā pētījumā pētnieki analizēja informāciju no datubāzes, kas satur aprēķinus par alkohola izraisītiem nāves gadījumiem un potenciālajiem dzīves gadiem, kas zaudēti alkohola patēriņa dēļ ASV. Datubāzē ir 54 slimības, kas tieši vai netieši saistītas ar alkohola lietošanu, piemēram, aknu slimības, kā arī ar alkoholu saistītas automašīnu avārijas.

JOKI

Deputāta dēls uzskrēja mersedesam, kurā brauca policijas priekšnieka dēls. Par vainīgo atzina guļošo bomzi autobusu pieturā.

Esmu godīgs un kautrīgs. Tāpēc domāju cilvēkiem taisnību acīs.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 15. MARTĀ

Dienas garums – 11 st. 46 min.
Saulē lec 6.40, riet 18.26.

Naktī +2°...+4°

4-6 m/s

Dienā +3°...+4°

4-5 m/s

RĪT, 16. MARTĀ

Dienas garums – 11 st. 50 min.
Saulē lec 6.38, riet 18.28.

Naktī +2°...+3°

3-4 m/s

Dienā +4°...+5°

3-5 m/s

PARĪT, 17. MARTĀ

Dienas garums – 11 st. 55 min.
Saulē lec 6.35, riet 18.30.

Naktī +1°...+3°

3-6 m/s

Dienā +3°...+7°

6-7 m/s

PĒRKAM

* *Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa;*

* *Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)*

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsā

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

UZŅĒMĒJI RUNĀ, KURZEMNIEKI KLAUSĀS

Reklāmas un publicitātes pasākumi lielākajā reģionālajā komercradio stacijā Kurzēmē. 145 tūkstoši klausītāji* visā Latvijā, Kurzēmē 89 tūkstoši*. Vidēji katrs otrais Kurzemes iedzīvotājs klausās Kurzemes Radio.

89 000 Kurzēmē
145 000 Latvijā
Aprīlī visā Kurzēmē un daļēji Zemgālē
3000 online radio klausītāji

KURZEMES RADIO

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā:
inta.jansone@kurzemnieks.lv!

Seko mums:

Kurzemnieks jaunais_kurzemnieks

www.kurzemnieks.lv @kurzemnieks_K

Saldus kokzāgētavā iepērk egles un priedes zāgbaļķus

- Garums: 3,7 m; 4,3 m; 4,9 m; 6,1 m
- Diametrs: 10 – 50 cm

Piegādes vieta: Kuldīgas iela 86a, Saldus

Pērkam visā Latvijas teritorijā cirsmas, īpašumus un kokmateriālus mežā pie ceļa:

- egles un priedes zāgbaļķus,
- bērza finierklucus,
- skuju koku, bērza, apses papīrmalku,
- apses un melnalkšņa zāgbaļķus,
- lapkoku taru, malku.

Nodrošinām: transportu, korektu uzmērīšanu, ātru samaksu.

PATA 26351777, 26341777

ELDITA sia LABAS CENAS UN KVALITĀTE!

Tālr. : 26179829

Vakara iela 15, Kuldīga

www.eldita.lv

- PVC LOGI
- KOKA LOGI
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- DURVJU UN LOGU REMONTS

NVA

Iespēja mācīt pašiem

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) aicina darba devējus līdz 26. martam pieteikties vajadzīgo darbinieku apmācībai.

NVA darba devēju pieteikumus pieņem Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekta *Atbalsts bezdarbnieku izglītībai pasākumā Apmācības pie darba devēja*. Paredzēts, ka darba devējs sešos mēnešos pats sagatavo sev vajadzīgo speciālistu, saņemot no NVA dotāciju. Šajā projektā mācības nenotiek nekvalificētos un mazkvalificētos darbos.

NVA aicina pieteikties komersantus, pašnodarbinātās personas, kā arī biedrības vai nodibinājumus, izņemot politiskās partijas, ārstniecības un izglītības iestādes. Pieteikums vajadzīgā darbinieka apmācīšanai darba devējam jāiesniedz savā NVA filiālē, piedāvājot no jauna izveidotu darba vietu, vai darba vietai jābūt vakantai vismaz četrus mēnešus pirms praktiskās apmācības uzsākšanas. Pēc apmācības pabeigšanas bezdarbniekam vismaz trīs mēnešus jāturpina darbs pie tā paša darba devēja.

Justīne Smilga

Kā darba devēji var pieteikties?

1. solis

Jāaizpilda pieteikuma forma, kas atrodama NVA mājaslapā, un jāpievieno prasītā informācija.

2. solis

Aizpildīts pieteikums jāiesniedz vai jānosūta pa pastu tai NVA filiālei, kuras apkalpošanas teritorijā plānota praktiskā apmācība. Visu NVA filiāļu kontaktinformācija pieejama NVA mājaslapā.

Kā rīkojas NVA?

NVA filiāle pieņems pieteikumu un organizēs aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenotāju izvēles komisijas sēdi, kurā pieteikums tiks izskatīts. Par komisijas lēmumu NVA filiāle informēs darba devēju un, ja lēmums būs pozitīvs, aicinās piedalīties bezdarbnieku atlasē un slēgt līgumu par apmācībām. Informācija NVA interneta vietnes sadaļā *Darba devējiem*.

Kooperatīvā sabiedrība Mūsu Mežs

MŪSU MEŽS

Sniedz iespēju meža īpašniekiem saņemt izdevīgākos risinājumus meža apsaimniekošanā.

26336531 www.musumezs.lv

MARTA ERUDĪTS

Kas ir Melnie koki?

Atbildes līdz 18. marta 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Atbildi meklējiet *Kurzemnieka* iepriekšējos numuros.

Atbilde: gājēju un riteņbraucēju tilts pār Riežupi izmaksājis 182 000 eiro.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Valdis Dadzis, Vita Jurenovska, Daina Gerente, Velta Višņevska, Maija Zaķe.

Šarlote
PA ĪSTAM GARSĪGI
Konkursu atbalsta gardumnīca Šarlote.